

Dziennik Urzędowy C 164

Unii Europejskiej

Wydanie polskie

Informacje i zawiadomienia

Rocznik 63

13 maja 2020

Spis treści

II *Komunikaty*

KOMUNIKATY INSTYTUCJI, ORGANÓW I JEDNOSTEK ORGANIZACYJNYCH UNII EUROPEJSKIEJ

Komisja Europejska

2020/C 164/01	Brak sprzeciwu wobec zgłoszonej koncentracji (Sprawa M.9774 – Bain Capital Investors/Neuberger Berman/Engineering Ingegneria Informatica) ⁽¹⁾	1
2020/C 164/02	Brak sprzeciwu wobec zgłoszonej koncentracji (Sprawa M.9822 – Bridgepoint/Groupe Financière CEP) ⁽¹⁾	2
2020/C 164/03	Komunikat Komisji — Zmiany w tymczasowych ramach środków pomocy państwa w celu wsparcia gospodarki w kontekście trwającej epidemii COVID-19	3

IV *Informacje*

INFORMACJE INSTYTUCJI, ORGANÓW I JEDNOSTEK ORGANIZACYJNYCH UNII EUROPEJSKIEJ

Komisja Europejska

2020/C 164/04	Kursy walutowe euro — 12 maja 2020 r.	16
2020/C 164/05	Komunikat Komisji — Publikacja łącznej liczby uprawnień znajdujących się w obiegu w 2019 r. do celów rezerwy stabilności rynkowej w ramach unijnego system handlu uprawnieniami do emisji ustanowionego dyrektywą 2003/87/WE	17
2020/C 164/06	Komunikat Komisji w sprawie planu działania na rzecz kompleksowej unijnej polityki zapobiegania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu	21
2020/C 164/07	Komisja Administracyjna ds. Koordynacji Systemów Zabezpieczenia Społecznego Średnie koszty świadczeń rzeczowych	34

PL

⁽¹⁾ Tekst mający znaczenie dla EOG.

V Ogłoszenia

INNE AKTY

Komisja Europejska

2020/C 164/08

Publikacja jednolitego dokumentu zmienionego w następstwie zatwierdzenia zmiany nieznacznej zgodnie z art. 53 ust. 2 akapit drugi rozporządzenia (UE) nr 1151/2012 36

II

*(Komunikaty)*KOMUNIKATY INSTYTUCJI, ORGANÓW I JEDNOSTEK ORGANIZACYJNYCH
UNII EUROPEJSKIEJ

KOMISJA EUROPEJSKA

Brak sprzeciwu wobec zgłoszonej koncentracji**(Sprawa M.9774 – Bain Capital Investors/Neuberger Berman/Engineering Ingegneria Informatica)****(Tekst mający znaczenie dla EOG)**

(2020/C 164/01)

W dniu 30 kwietnia 2020 r. Komisja podjęła decyzję o niewyrażaniu sprzeciwu wobec powyższej zgłoszonej koncentracji i uznaniu jej za zgodną z rynkiem wewnętrznym. Decyzja ta została oparta na art. 6 ust. 1 lit. b) rozporządzenia Rady (WE) nr 139/2004 ⁽¹⁾. Pełny tekst decyzji dostępny jest wyłącznie w języku angielskim i zostanie podany do wiadomości publicznej po uprzednim usunięciu ewentualnych informacji stanowiących tajemnicę handlową. Tekst zostanie udostępniony:

- w dziale dotyczącym połączeń przedsiębiorstw na stronie internetowej Komisji poświęconej konkurencji (<http://ec.europa.eu/competition/mergers/cases/>). Powyższa strona została wyposażona w różne funkcje pomagające odnaleźć konkretną decyzję w sprawie połączenia, w tym indeksy wyszukiwania według nazwy przedsiębiorstwa, numeru sprawy, daty i sektora,
- w formie elektronicznej na stronie internetowej EUR-Lex (<http://eur-lex.europa.eu/homepage.html?locale=pl>) jako dokument nr 32020M9774. Strona EUR-Lex zapewnia internetowy dostęp do europejskiego prawa.

⁽¹⁾ Dz.U. L 24 z 29.1.2004, s. 1.

Brak sprzeciwu wobec zgłoszonej koncentracji
(Sprawa M.9822 – Bridgepoint/Groupe Financière CEP)

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

(2020/C 164/02)

W dniu 7 maja 2020 r. Komisja podjęła decyzję o niewyrażeniu sprzeciwu wobec powyższej zgłoszonej koncentracji i uznaniu jej za zgodną z rynkiem wewnętrznym. Decyzja ta została oparta na art. 6 ust. 1 lit. b) rozporządzenia Rady (WE) nr 139/2004⁽¹⁾. Pełny tekst decyzji dostępny jest wyłącznie w języku francuskim i zostanie podany do wiadomości publicznej po uprzednim usunięciu ewentualnych informacji stanowiących tajemnicę handlową. Tekst zostanie udostępniony:

- w dziale dotyczącym połączeń przedsiębiorstw na stronie internetowej Komisji poświęconej konkurencji (<http://ec.europa.eu/competition/mergers/cases/>). Powyższa strona została wyposażona w różne funkcje pomagające odnaleźć konkretną decyzję w sprawie połączenia, w tym indeksy wyszukiwania według nazwy przedsiębiorstwa, numeru sprawy, daty i sektora.
- w formie elektronicznej na stronie internetowej EUR-Lex (<http://eur-lex.europa.eu/homepage.html?locale=pl>) jako dokument nr 32020M9822. Strona EUR-Lex zapewnia internetowy dostęp do europejskiego prawa.

⁽¹⁾ Dz.U. L 24 z 29.1.2004, s. 1.

KOMUNIKAT KOMISJI**Zmiany w tymczasowych ramach środków pomocy państwa w celu wsparcia gospodarki w kontekście trwającej epidemii COVID-19**

(2020/C 164/03)

1. WPROWADZENIE

1. W dniu 19 marca 2020 r. Komisja przyjęła komunikat „Tymczasowe ramy środków pomocy państwa w celu wsparcia gospodarki w kontekście trwającej epidemii COVID-19” ⁽¹⁾ (dalej „tymczasowe ramy”). W dniu 3 kwietnia 2020 r. przyjęła pierwsze zmiany do tego komunikatu, aby przyspieszyć prace badawcze nad wyrobami służącymi zwalczaniu epidemii COVID-19 oraz testowanie i produkcję tych wyrobów, a także aby chronić miejsca pracy i w większym stopniu wspomóc gospodarkę podczas obecnego kryzysu ⁽²⁾.
2. Unijna kontrola pomocy państwa stosowana w ukierunkowany i proporcjonalny sposób służy temu, aby krajowe środki wsparcia skutecznie pomagały zainteresowanym przedsiębiorstwom w czasie epidemii COVID-19, przy równoczesnym ograniczeniu nadmiernych zakłóceń na rynku wewnętrznym, utrzymaniu integralności tego rynku i zapewnieniu równych warunków działania. Dzięki temu można podtrzymać ciągłość działalności gospodarczej podczas epidemii COVID-19 i zapewnić gospodarce silną platformę do podźwignięcia się z kryzysu, nie tracąc z oczu istotności przeprowadzenia zielonej i cyfrowej transformacji, zgodnie z prawem i celami UE.
3. Celem niniejszego komunikatu jest określenie dodatkowych tymczasowych środków pomocy państwa, które w kontekście epidemii COVID-19 Komisja uznaje za zgodne z rynkiem wewnętrznym na podstawie art. 107 ust. 3 lit. b) Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE).
4. Po pierwsze, Komisja uważa, że przedsiębiorstwa niefinansowe, które w innych warunkach byłyby rentowne, a obecnie borykają się z zaburzeniami płynności w związku z epidemią COVID-19, mogą doświadczać problemów z wypłacalnością w dłuższej perspektywie. W przypadku wielu takich przedsiębiorstw środki nadzwyczajne wprowadzone w celu ograniczenia rozprzestrzeniania się epidemii COVID-19 doprowadziły do zmniejszenia, a nawet zawieszenia produkcji towarów lub świadczenia usług, a także do znacznego szoku popytowego. Powstałe w ten sposób straty będą skutkować zmniejszeniem kapitału własnego przedsiębiorstw i negatywnie wpłyną na ich zdolność do zaciągania pożyczek od instytucji finansowych.
5. Ograniczony kapitał własny przedsiębiorstw działających na rynkach o niskim poziomie popytu i zakłóceniach podaży zwiększa ryzyko poważnego pogorszenia koniunktury, co może potencjalnie negatywnie wpłynąć na całą unijną gospodarkę w dłuższym okresie. Dobrze ukierunkowane interwencje publiczne oferujące przedsiębiorstwom instrumenty kapitałowe lub hybrydowe instrumenty kapitałowe mogłyby zmniejszyć grożące unijnej gospodarce ryzyko licznych przypadków niewypłacalności. Takie interwencje mogłyby tym samym pomóc w podtrzymaniu działalności gospodarczej w trakcie epidemii COVID-19 oraz wspierać późniejsze ożywienie koniunktury.
6. Niniejszy komunikat określa w związku z tym kryteria na podstawie unijnych zasad pomocy państwa, w oparciu o które państwa członkowskie mogą udzielać wsparcia publicznego w formie instrumentów kapitałowych lub hybrydowych instrumentów kapitałowych dla przedsiębiorstw borykających się z trudnościami finansowymi w związku z epidemią COVID-19. Komunikat ma zapewnić, by zakłócenia w gospodarce nie doprowadziły do niepotrzebnego opuszczenia rynku przez przedsiębiorstwa, które były rentowne przed kryzysem wywołanym epidemią COVID-19. W związku z tym dokapitalizowanie nie może przekraczać minimum niezbędnego do zapewnienia rentowności beneficjenta i powinno ograniczać się do przywrócenia struktury kapitałowej przedsiębiorstwa sprzed epidemii COVID-19.
7. Komisja pragnie podkreślić, że udzielanie – w ramach programów lub w konkretnych indywidualnych przypadkach – krajowego wsparcia publicznego w formie instrumentów kapitałowych lub hybrydowych instrumentów kapitałowych przedsiębiorstwom borykającym się z trudnościami finansowymi w związku z epidemią COVID-19 powinno być brane pod uwagę tylko wtedy, gdy nie można znaleźć innego odpowiedniego rozwiązania, i powinno podlegać rygorystycznym warunkom. Wynika to z faktu, że takie instrumenty w dużym stopniu zakłócają konkurencję między przedsiębiorstwami. Takie interwencje powinny zatem podlegać również jasnym warunkom dotyczącym wejścia państwa w struktury przedmiotowych przedsiębiorstw, jego wynagrodzenia oraz wyjścia z tych struktur, przepisów w zakresie zarządzania i odpowiednich środków mających na celu ograniczenie potencjalnych zakłóceń konkurencji.

⁽¹⁾ Komunikat Komisji z dnia 19 marca 2020 r., C(2020) 1863 (Dz.U. C 911 z 20.3.2020, s. 1).

⁽²⁾ Komunikat Komisji z dnia 3 kwietnia 2020 r., C(2020) 2215 (Dz.U. C 112I z 4.4.2020, s. 1).

8. Jeżeli wsparcie miałyby być udzielane na szczeblu unijnym, biorąc pod uwagę wspólny interes UE, ryzyko zakłóceń na rynku wewnętrznym mogłoby być niższe i wymagać w związku z tym wprowadzenia mniej rygorystycznych warunków. Zdaniem Komisji dodatkowe wsparcie i środki na poziomie UE są konieczne, aby nie dopuścić do przekształcenia się obecnego kryzysu symetrycznego o zasięgu światowym we wstrząs asymetryczny, na którym ucierpiałoby zarówno państwa członkowskie o mniejszych możliwościach wspierania gospodarki, jak i konkurencyjność całej UE.
9. Transformacja ekologiczna i transformacja cyfrowa będą odgrywać centralną i priorytetową rolę w pomyślnym przywróceniu normalnego funkcjonowania gospodarki. Komisja z zadowoleniem przyjmuje działania podjęte przez państwa członkowskie w celu uwzględnienia tych wyzwań przy opracowywaniu krajowych środków wsparcia i przypomina, że państwa członkowskie są odpowiedzialne za zapewnienie, by takie środki nie utrudniały osiągnięcia unijnych celów w zakresie polityki klimatycznej i cyfrowej. Ponadto Komisja zauważa, że opracowywanie krajowych środków wsparcia w sposób zgodny z celami polityki UE w zakresie zielonej i cyfrowej transformacji gospodarek poszczególnych państw pozwoli na bardziej zrównoważony długoterminowy wzrost gospodarczy i będzie promować transformację w kierunku uzgodnionego unijnego celu neutralności klimatycznej w 2050 r. zamiast ją opóźniać. W kontekście pomocy mającej na celu zaradzenie poważnym zaburzeniom w gospodarkach krajowych to przede wszystkim państwa członkowskie są odpowiedzialne za opracowanie krajowych środków wsparcia w sposób, który pozwoli na osiągnięcie zakładanych przez nie celów polityki. W przypadku pomocy udzielanej na mocy niniejszego komunikatu duże przedsiębiorstwa będą miały obowiązek zgłaszać, w jaki sposób otrzymana pomoc wspiera ich działania zgodnie z celami UE i zobowiązaniami krajowymi związanymi z zieloną i cyfrową transformacją.
10. Niektóre państwa członkowskie rozważają ponadto możliwość objęcia udziałów w przedsiębiorstwach strategicznych, tak aby wkład tych przedsiębiorstw w prawidłowe funkcjonowanie gospodarki UE nie był zagrożony. Komisja przypomina, że w odniesieniu do kwestii własności publicznej i prywatnej TFUE pozostaje neutralny (art. 345 TFUE). Jeśli państwa członkowskie nabywają istniejące udziały w przedsiębiorstwach po cenie rynkowej lub na zasadzie równorzędności z akcjonariuszami prywatnymi, nie stanowi to zasadniczo pomocy państwa⁽³⁾. Podobnie, jeśli państwa członkowskie decydują się na zakup nowo wyemitowanych udziałów lub zapewnienie przedsiębiorstwom innej formy wsparcia kapitałowego lub hybrydowego instrumentu kapitałowego na zasadach rynkowych, tj. na warunkach spełniających kryteria testu prywatnego inwestora, takie działanie również nie stanowi pomocy państwa.
11. Komisja przypomina również, że istnieje szereg dodatkowych narzędzi, które można wykorzystać w odniesieniu do przejmowania przedsiębiorstw strategicznych. W swoim komunikacie z dnia 25 marca 2020 r.⁽⁴⁾ Komisja wezwała państwa członkowskie, w których funkcjonuje już mechanizm monitorowania bezpośrednich inwestycji zagranicznych, do pełnego wykorzystania takich narzędzi, aby zapobiegać przepływowi kapitału z państw trzecich zdolnym zagrozić bezpieczeństwu lub porządkowi publicznemu w UE. Komisja wezwała państwa członkowskie, które nie posiadają obecnie takiego narzędzia lub których mechanizmy nie obejmują wszystkich tego typu transakcji, do wprowadzenia takiego kompleksowego mechanizmu monitorowania, w pełnej zgodności z prawem UE, w tym rozporządzeniem w sprawie monitorowania BIZ⁽⁵⁾ oraz postanowieniami dotyczącymi swobodnego przepływu kapitału (art. 63 TFUE), jak też zobowiązaniami międzynarodowymi.
12. Po drugie, Komisja uważa, że jedną z form wspierania przedsiębiorstw borykających się z trudnościami finansowymi w związku z epidemią COVID-19 może być dług podporządkowany. Jest to bowiem środek, który w mniejszym stopniu zakłóca konkurencję niż kapitał własny lub hybrydowy, ponieważ nie może zostać przekształcony w kapitał w przypadku przedsiębiorstwa kontynuującego działalność. Komunikat umożliwia zatem państwom członkowskim udzielanie pomocy w tej dodatkowej formie – taką możliwość wprowadza się w sekcji 3.3 tymczasowych ram, która dotyczy instrumentów dłużnych podlegających dodatkowym zabezpieczeniom w celu ochrony równych warunków działania na rynku wewnętrznym. Jeśli jednak dług podporządkowany przekroczy progi określone w sekcji 3.3., w celu zapewnienia równego traktowania należy go oceniać zgodnie z kryteriami dotyczącymi środków służących dokapitalizowaniu w związku z COVID-19, które określono w sekcji 3.11.

⁽³⁾ Zob. również sekcja 4.2.3 zawiadomienia Komisji w sprawie pojęcia pomocy państwa w rozumieniu art. 107 ust. 1 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, C(2016) 2946 (Dz.U. C 262 z 19.7.2016, s. 1).

⁽⁴⁾ Komunikat Komisji – Wytyczne dla państw członkowskich dotyczące bezpośrednich inwestycji zagranicznych, swobodnego przepływu kapitału z państw trzecich i ochrony europejskich aktywów strategicznych – sytuacja przed zastosowaniem rozporządzenia (UE) 2019/452 (rozporządzenie w sprawie monitorowania BIZ), C(2020) 1981 final z 25.3.2020 r.

⁽⁵⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/452 z dnia 19 marca 2019 r. ustanawiające ramy monitorowania bezpośrednich inwestycji zagranicznych w Unii (Dz.U. L 791 z 21.3.2019, s. 1).

13. Po trzecie, stosowanie tymczasowych ram pokazało, że istnieje konieczność wprowadzenia zmian redakcyjnych, a także pewnych doprecyzowań i zmiany niektórych przepisów w sekcjach: 3.1, 3.2, 3.3, 3.4, 3.7, 4 oraz 5.
14. Ponadto Komisja przyznaje, że skuteczne przywrócenie normalnego funkcjonowania gospodarki będzie wymagać dodatkowych inwestycji prywatnych i publicznych na dużą skalę, aby można było sprostać wyzwaniom i wykorzystać szanse oferowane przez dwojaką zieloną i cyfrową transformację. W tym kontekście Komisja pragnie przypomnieć, że niniejsza zmiana tymczasowych ram uzupełnia raczej niż zastępuje istniejące już, przewidziane w unijnych zasadach pomocy państwa, możliwości udzielania wsparcia przez państwa członkowskie. Przykładowo jeśli chodzi o wsparcie kapitałowe, w szczególności wsparcie na rzecz innowacyjnych przedsiębiorstw, wytyczne Komisji w sprawie finansowania ryzyka ⁽⁶⁾ oraz ogólne rozporządzenie w sprawie wyłączeń grupowych ⁽⁷⁾ zapewniają państwom członkowskim szeroką paletę możliwości.
15. Państwa członkowskie mogą też zdecydować się na przyznanie pomocy państwa w celu wsparcia zielonych i cyfrowych innowacji i inwestycji, a także podniesienia poziomu ochrony środowiska zgodnie z obowiązującymi zasadami pomocy państwa ⁽⁸⁾. Jak już zapowiedziano w komunikacie Komisji z dnia 14 stycznia 2020 r., odpowiednie zasady pomocy państwa – w szczególności wytyczne w sprawie pomocy państwa w dziedzinie energii i ochrony środowiska – zostaną poddane nowelizacji do 2021 r. w kontekście celów politycznych Europejskiego Zielonego Ładu i wspierać będą racjonalną pod względem kosztów i sprzyjającą włączeniu społecznemu transformację w kierunku neutralności klimatycznej do 2050 r. Będzie to wkład w strategię ożywienia koniunktury gospodarczej w Europie w zgodzie z ważnymi założeniami dwojakiej zielonej i cyfrowej transformacji w myśl celów unijnych i krajowych.

2. ZMIANY W TYMCZASOWYCH RAMACH

16. Poniższe zmiany w tymczasowych ramach środków pomocy państwa w celu wsparcia gospodarki w kontekście trwającej epidemii COVID-19 zaczną obowiązywać od dnia 8 maja 2020 r.
17. Pkt 7 otrzymuje brzmienie:

„7. Jeżeli w związku z epidemią COVID-19 banki potrzebowałyby nadzwyczajnego publicznego wsparcia finansowego (zob. art. 2 ust. 1 pkt 28 dyrektywy w sprawie naprawy oraz restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji banków oraz art. 3 ust. 1 pkt 29 rozporządzenia w sprawie jednolitego mechanizmu restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji) w postaci pomocy na utrzymanie płynności, dokapitalizowania lub środka związanego z aktywami o obniżonej jakości, wymagać to będzie oceny, czy dany środek spełnia warunki określone w art. 32 ust. 4 lit. d) ppkt (i), (ii) lub (iii) dyrektywy w sprawie naprawy oraz restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji banków oraz art. 18 ust. 4 lit. d) ppkt (i), (ii) lub (iii) rozporządzenia w sprawie jednolitego mechanizmu restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji. W wypadku spełnienia tych warunków bank otrzymujący takie nadzwyczajne publiczne wsparcie finansowe nie zostałby uznany za będący na progu upadłości lub zagrożony upadłością. W zakresie, w jakim takie środki odnoszą się do problemów związanych z epidemią COVID-19, uznano by je za objęte zakresem pkt 45 komunikatu bankowego z 2013 r. ⁽⁹⁾, który przewiduje wyjątek od wymogu podziału obciążeń między akcjonariuszy i wierzycieli podporządkowanych”.
18. Pkt 9 otrzymuje brzmienie:

„9. Epidemia COVID-19 niesie ze sobą ryzyko poważnego pogorszenia koniunktury w całej gospodarce UE, co uderzy w przedsiębiorstwa, miejsca pracy i gospodarstwa domowe. Potrzebne jest dobrze ukierunkowane wsparcie publiczne, aby zapewnić dostępność wystarczającej płynności na rynkach, przeciwdziałać szkodom dla zdrowych przedsiębiorstw oraz zachować ciągłość działalności gospodarczej w trakcie i po epidemii COVID-19. Ponadto państwa członkowskie mogą zdecydować się na wsparcie podmiotów w branży podróży i turystyki w celu zagwarantowania zaspokojenia roszczeń o zwrot wpłat w związku z epidemią COVID-19,

⁽⁶⁾ Komunikat Komisji – Wytyczne Unii w sprawie pomocy państwa na rzecz promowania inwestycji w zakresie finansowania ryzyka (Dz.U. C 19 z 22.1.2014, s. 4).

⁽⁷⁾ Rozporządzenie Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznające niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu (Dz.U. L 187 z 26.6.2014, s. 1).

⁽⁸⁾ Np. wytyczne w sprawie pomocy państwa na ochronę środowiska i cele związane z energią w latach 2014–2020 (Dz.U. C 200 z 28.6.2014, s. 1), wytyczne UE w sprawie stosowania reguł pomocy państwa w odniesieniu do szybkiej budowy/rozbudowy sieci szeroopasowych (Dz.U. C 25 z 26.1.2013, s. 1), wytyczne w sprawie pomocy regionalnej na lata 2014–2020 (Dz.U. C 209 z 23.7.2013, s. 1), zasady ramowe dotyczące pomocy państwa na działalność badawczą, rozwojową i innowacyjną (Dz.U. C 198 z 27.6.2014, s. 1) oraz kryteria analizy zgodności z rynkiem wewnętrznym pomocy państwa na wspieranie realizacji ważnych projektów stanowiących przedmiot wspólnego europejskiego zainteresowania (Dz.U. C 188 z 20.6.2014, s. 4).

⁽⁹⁾ Komunikat Komisji w sprawie stosowania od dnia 1 sierpnia 2013 r. reguł pomocy państwa w odniesieniu do środków wsparcia na rzecz banków w kontekście kryzysu finansowego (Dz.U. C 216 z 30.7.2013, s. 1).

aby zapewnić ochronę praw pasażerów i konsumentów, a także ich równe traktowanie. Ze względu na ograniczoną wielkość budżetu UE większość środków na walkę z kryzysem wywołanym koronawirusem będzie pochodziła z budżetów państw członkowskich. Unijne zasady pomocy państwa pozwalają państwom członkowskim podjąć szybkie i skuteczne działania w celu wsparcia obywateli i przedsiębiorstw, w szczególności MŚP, w obliczu trudności gospodarczych spowodowanych przez epidemię COVID-19.”.

19. Pkt 13 otrzymuje brzmienie:

„13. Państwa członkowskie mogą również opracować, bez udziału Komisji, środki wsparcia zgodne z rozporządzeniami w sprawie wyłączeń grupowych ⁽¹⁰⁾.”.

20. Pkt 20 otrzymuje brzmienie:

„20. Tymczasowe środki pomocy objęte niniejszym komunikatem mogą być kumulowane zgodnie z zasadami określonymi w poszczególnych sekcjach niniejszego komunikatu. Tymczasowe środki pomocy objęte niniejszym komunikatem mogą być kumulowane z pomocą przyznaną na podstawie rozporządzeń *de minimis* ⁽¹¹⁾ lub z pomocą przyznaną na podstawie rozporządzeń w sprawie wyłączeń grupowych ⁽¹²⁾ pod warunkiem przestrzegania przepisów i zasad dotyczących kumulacji określonych w tych rozporządzeniach.”.

21. Dodaje się pkt 20a w brzmieniu:

„20a. Pomoc dla instytucji kredytowych i finansowych nie podlega ocenie na podstawie niniejszego komunikatu, z wyjątkiem: (i) korzyści pośrednich dla instytucji kredytowych lub finansowych przekazujących pomoc w formie pożyczek lub gwarancji na podstawie sekcji 3.1–3.3 z uwzględnieniem zabezpieczeń określonych w sekcji 3.4 oraz (ii) pomocy udzielanej na podstawie sekcji 3.10 pod warunkiem że program nie jest skierowany wyłącznie do pracowników sektora finansowego.”.

22. Tytuł sekcji 3.1 otrzymuje brzmienie:

„3.1. Ograniczone kwoty pomocy”.

23. W pkt 22 przypis 16 otrzymuje brzmienie:

„Jeżeli pomoc przyznawana jest w formie korzyści podatkowej, korzyść taka może dotyczyć wyłącznie zobowiązania podatkowego, które powstało do dnia 31 grudnia 2020 r. włącznie.”.

⁽¹⁰⁾ Rozporządzenie Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznające niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu (Dz.U. L 187 z 26.6.2014, s. 1), rozporządzenie Komisji (UE) nr 702/2014 z dnia 25 czerwca 2014 r. uznające niektóre kategorie pomocy w sektorach rolnym i leśnym oraz na obszarach wiejskich za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (Dz.U. L 193 z 1.7.2014, s. 1) oraz rozporządzenie Komisji (UE) nr 1388/2014 z dnia 16 grudnia 2014 r. uznające niektóre kategorie pomocy udzielanej przedsiębiorstwom prowadzącym działalność w zakresie produkcji, przetwórstwa i wprowadzania do obrotu produktów rybołówstwa i akwakultury za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (Dz.U. L 369 z 24.12.2014, s. 37).

⁽¹¹⁾ Rozporządzenie Komisji (UE) nr 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy *de minimis* (Dz.U. L 352 z 24.12.2013, s. 1), rozporządzeniu Komisji (UE) nr 1408/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy *de minimis* w sektorze rolnym (Dz.U. L 352 z 24.12.2013, s. 9), rozporządzenia Komisji (UE) nr 717/2014 z dnia 27 czerwca 2014 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy *de minimis* w sektorze rybołówstwa i akwakultury (Dz.U. L 190 z 28.6.2014, s. 45) oraz rozporządzenia Komisji (UE) nr 360/2012 z dnia 25 kwietnia 2012 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy *de minimis* przyznawanej przedsiębiorstwom wykonującym usługi świadczone w ogólnym interesie gospodarczym (Dz.U. L 114 z 26.4.2012, s. 8).

⁽¹²⁾ Rozporządzenie Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznające niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu (ogólne rozporządzenie w sprawie wyłączeń grupowych), rozporządzenie Komisji (UE) nr 702/2014 z dnia 25 czerwca 2014 r. uznające niektóre kategorie pomocy w sektorach rolnym i leśnym oraz na obszarach wiejskich za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (Dz.U. L 193 z 1.7.2014, s. 1) oraz rozporządzenie Komisji (UE) nr 1388/2014 z dnia 16 grudnia 2014 r. uznające niektóre kategorie pomocy udzielanej przedsiębiorstwom prowadzącym działalność w zakresie produkcji, przetwórstwa i wprowadzania do obrotu produktów rybołówstwa i akwakultury za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (Dz.U. L 369 z 24.12.2014, s. 37).

24. Pkt 23a otrzymuje brzmienie:

„23a. Jeżeli przedsiębiorstwo prowadzi działalność w kilku sektorach, do których zastosowanie mają różne kwoty maksymalne zgodnie z pkt 22 lit. a) i pkt 23 lit. a), dane państwo członkowskie zapewnia, za pomocą odpowiednich środków, takich jak rozdzielną księgowość, aby odnośny pułap był przestrzegany w przypadku każdej z tych działalności i nie została przekroczona łączna maksymalna kwota wynosząca 800 000 EUR na przedsiębiorstwo. Jeżeli przedsiębiorstwo prowadzi działalność w sektorach objętych pkt 23 lit. a), nie powinna zostać przekroczona łączna maksymalna kwota wynosząca 120 000 EUR na przedsiębiorstwo.”.

25. Dodaje się pkt 24a w brzmieniu:

„24a. Pomoc przyznana na podstawie sekcji 3.2 nie może być kumulowana z pomocą przyznaną w odniesieniu do tej samej podstawowej kwoty głównej pożyczki na podstawie sekcji 3.3 i na odwrót. Pomoc przyznana na podstawie sekcji 3.2 i sekcji 3.3 może być kumulowana w odniesieniu do różnych pożyczek pod warunkiem że łączna kwota pożyczki na beneficjenta nie przekracza pułapów określonych w pkt 25 lit. d) lub w pkt 27 lit. d). Beneficjent może skorzystać równocześnie z wielu środków na podstawie sekcji 3.2, pod warunkiem że łączna kwota pożyczek na beneficjenta nie przekracza pułapów określonych w pkt 25 lit. d) i e).”.

26. Pkt 25 lit. d) ppkt (iii) otrzymuje brzmienie:

„iii. z odpowiednim uzasadnieniem przekazanym Komisji przez państwo członkowskie (na przykład w związku ze specyfiką określonych rodzajów przedsiębiorstw), kwota pożyczki może zostać zwiększona w celu pokrycia zapotrzebowania na płynność od chwili przyznania przez najbliższe 18 miesięcy dla MŚP ⁽¹³⁾ oraz przez najbliższe 12 miesięcy w przypadku dużych przedsiębiorstw. Zapotrzebowanie na płynność należy ustalić poprzez oświadczenie beneficjenta ⁽¹⁴⁾.”.

27. Pkt 25 lit. e) otrzymuje brzmienie:

„e. w przypadku pożyczek, których termin zapadalności przypada najpóźniej w dniu 31 grudnia 2020 r., kwota główna pożyczki może być wyższa od kwoty określonej w pkt 25 lit. d), jeżeli istnieje odpowiednie uzasadnienie przekazane Komisji przez państwo członkowskie i pod warunkiem zachowania proporcjonalności pomocy i wykazania jej Komisji przez państwo członkowskie.”.

28. Pkt 26 otrzymuje brzmienie:

„26. W obecnych okolicznościach, gdy niezbędne jest zapewnienie płynności przedsiębiorstwom zmagającym się z nagłym jej niedoborem, subsydiowane stopy oprocentowania obowiązujące przez ograniczony okres oraz w odniesieniu do ograniczonej kwoty pożyczki mogą być właściwym, koniecznym i ukierunkowanym rozwiązaniem. Ponadto dług podporządkowany, który w przypadku postępowania upadłościowego jest podporządkowany zwykłym wierzycielom uprzywilejowanym, również może być odpowiednim, niezbędnym i ukierunkowanym rozwiązaniem w obecnych okolicznościach. Taki dług w mniejszym stopniu zakłóca konkurencję niż kapitał własny lub hybrydowy, ponieważ nie może zostać automatycznie przekształcony w kapitał w przypadku przedsiębiorstwa kontynuującego działalność. Pomoc w postaci długu podporządkowanego ⁽¹⁵⁾ musi zatem spełniać odpowiednie warunki określone w sekcji 3.3, dotyczącej instrumentów dłużnych. Jednakże jako że zwiększa ona zdolność przedsiębiorstw do zaciągania długu uprzywilejowanego w podobny sposób, w jaki uzyskiwane jest wsparcie kapitałowe, zastosowanie mają dodatkowo marża ryzyka kredytowego oraz dalsze ograniczenie kwoty w porównaniu z długiem uprzywilejowanym (jedna trzecia w przypadku dużych przedsiębiorstw i połowa kwoty w przypadku MŚP, jak określono w pkt 27 lit. d) ppkt (i) lub (ii)). Po przekroczeniu tych pułapów dług podporządkowany należy oceniać zgodnie z kryteriami dotyczącymi środków służących dokapitalizowaniu w związku z COVID-19, które określono w sekcji 3.11, w celu zapewnienia równego traktowania.”.

⁽¹³⁾ Zgodnie z definicją w załączniku I do rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu (ogólne rozporządzenie w sprawie wyłączeń grupowych).

⁽¹⁴⁾ Plan zachowania płynności może obejmować zarówno kapitał obrotowy, jak i koszty inwestycji.

⁽¹⁵⁾ Z wyjątkiem sytuacji, gdy taka pomoc jest zgodna z warunkami określonymi w sekcji 3.1 niniejszego komunikatu.

29. Dodaje się nowy pkt 26a w brzmieniu:

„26a. Pomoc przyznana na podstawie sekcji 3.3 nie może być kumulowana z pomocą przyznaną w odniesieniu do tej samej podstawowej kwoty głównej pożyczki na podstawie sekcji 3.2 i na odwrót. Pomoc przyznana na podstawie sekcji 3.2 i sekcji 3.3 może być kumulowana w odniesieniu do różnych pożyczek, pod warunkiem że łączna kwota pożyczki na beneficjenta nie przekracza progów określonych w pkt 25 lit. d) lub w pkt 27 lit. d). Beneficjent może skorzystać równocześnie z wielu środków na podstawie sekcji 3.3, pod warunkiem że łączna kwota pożyczek na beneficjenta nie przekracza pułapów określonych w pkt 27 lit. d) i e).”.

30. Pkt 27 lit. d) ppkt (iii) otrzymuje brzmienie:

„iii. z odpowiednim uzasadnieniem przekazanym Komisji przez państwo członkowskie (na przykład w związku ze specyfiką określonych rodzajów przedsiębiorstw), kwota pożyczki może zostać zwiększona w celu pokrycia zapotrzebowania na płynność od chwili przyznania przez najbliższe 18 miesięcy dla MŚP⁽¹⁶⁾ oraz przez najbliższe 12 miesięcy w przypadku dużych przedsiębiorstw;” Zapotrzebowanie na płynność należy ustalić poprzez oświadczenie beneficjenta⁽¹⁷⁾.”.

31. Pkt 27 lit. e) otrzymuje brzmienie:

„e. w przypadku pożyczek, których termin zapadalności przypada najpóźniej w dniu 31 grudnia 2020 r., kwota główna pożyczki może być wyższa od kwoty określonej w pkt 27 lit. d), jeżeli istnieje odpowiednie uzasadnienie przekazane Komisji przez państwo członkowskie i pod warunkiem zachowania proporcjonalności pomocy i wykazania jej Komisji przez państwo członkowskie;”.

32. Dodaje się pkt 27a w brzmieniu:

„27a. Instrumenty dłużne, które są podporządkowane zwykłym wierzycielom uprzywilejowanym w przypadku postępowania upadłościowego, mogą być przyznawane przy zastosowaniu obniżonych stóp oprocentowania w wysokości co najmniej równej stopie bazowej i marżom ryzyka kredytowego, o których mowa w tabeli w pkt 27 lit. a), powiększonej o 200 punktów bazowych w przypadku dużych przedsiębiorstw i o 150 punktów bazowych w przypadku MŚP. Alternatywna możliwość przedstawiona w pkt 27 lit. b) ma zastosowanie do takich instrumentów dłużnych. Konieczne jest również zapewnienie zgodności z pkt 27 lit. c), f) i g). Jeżeli kwota długu podporządkowanego przekracza obydwa poniższe pułapy⁽¹⁸⁾, zgodność instrumentu z rynkiem wewnętrznym stwierdza się na podstawie sekcji 3.11:

- i. dwie trzecie rocznych kosztów wynagrodzeń wypłaconych przez beneficjenta w przypadku dużych przedsiębiorstw i roczne koszty wynagrodzeń wypłaconych przez beneficjenta w przypadku MŚP, zgodnie z pkt 27 lit. d) ppkt (i); oraz
- ii. 8,4 % łącznego obrotu beneficjenta w 2019 r. w przypadku dużych przedsiębiorstw i 12,5 % łącznego obrotu beneficjenta w 2019 r. w przypadku MŚP.”.

33. Pkt 28 otrzymuje brzmienie:

„28. Pomoc w formie gwarancji i pożyczek udzielanych na podstawie sekcji 3.1, sekcji 3.2 i sekcji 3.3 niniejszego komunikatu może zostać udzielona przedsiębiorstwom zmagającym się z nagłym niedoborem płynności bezpośrednio lub poprzez instytucje kredytowe i inne instytucje finansowe działające jako pośrednicy finansowi. W tym drugim przypadku muszą zostać spełnione warunki określone poniżej.”.

34. Pkt 31 otrzymuje brzmienie:

„31. Instytucje kredytowe lub inne instytucje finansowe powinny w możliwie najszerszym stopniu przekazywać korzyści z gwarancji publicznej bądź z subsydiowanych stóp oprocentowania pożyczek beneficjentom końcowym. Pośrednik finansowy musi być w stanie wykazać, iż posiada mechanizm gwarantujący, że korzyści są w możliwie największym stopniu przekazywane beneficjentom końcowym w formie wyższego finansowania, bardziej ryzykownych portfeli, niższych wymogów dotyczących zabezpieczenia, niższych premii gwarancyjnych lub niższych stóp oprocentowania niż bez takich gwarancji publicznych lub pożyczek.”.

⁽¹⁶⁾ Zgodnie z definicją w załączniku I do ogólnego rozporządzenia w sprawie wyłączeń grupowych.

⁽¹⁷⁾ Plan zachowania płynności może obejmować zarówno kapitał obrotowy, jak i koszty inwestycji.

⁽¹⁸⁾ Jeżeli płatności kuponowe podlegają kapitalizacji, należy to uwzględnić przy określaniu tych pułapów, o ile taka kapitalizacja była planowana lub możliwa do przewidzenia w chwili zgłaszania środka. W takim obliczeniu należy uwzględnić także wszelkie inne środki pomocy państwa w formie długu podporządkowanego przyznane w związku z epidemią COVID-19, nawet na innej podstawie niż przepisy niniejszego komunikatu. Do pułapów tych nie zalicza się jednak środków w formie długu podporządkowanego przyznanych zgodnie z sekcją 3.1 niniejszego komunikatu.

35. Pkt 37 lit. j) otrzymuje brzmienie:
- „j. infrastruktura do testowania i przygotowania produktu do masowej produkcji będzie otwarta dla kilku użytkowników, a dostęp do niej będzie przyznawany na przejrzystych i niedyskryminacyjnych zasadach. Przedsiębiorstwom, które sfinansowały co najmniej 10 % kosztów inwestycji, można przyznać preferencyjny dostęp na korzystniejszych warunkach;”.
36. Dodaje się pkt 43a w brzmieniu:
- „43a. W zakresie, w jakim taki program obejmuje również pracowników instytucji kredytowych lub finansowych, wszelka pomoc pośrednia dla tych instytucji nie ma na celu zachowania ani przywrócenia ich rentowności, płynności lub wypłacalności, zważywszy że cel takiej pomocy ma charakter przede wszystkim społeczny⁽¹⁹⁾. W związku z tym Komisja uważa, że takiej pomocy nie należy kwalifikować jako nadzwyczajne publiczne wsparcie finansowe zgodnie z art. 2 ust. 1 pkt 28 dyrektywy w sprawie naprawy oraz restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji banków oraz art. 3 ust. 1 pkt 29 rozporządzenia w sprawie jednolitego mechanizmu restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji i nie należy jej oceniać na podstawie przepisów dotyczących pomocy państwa mających zastosowanie do sektora bankowego⁽²⁰⁾.”.
37. Dodaje się sekcję w brzmieniu:
- „3.11. **Środki służące dokapitalizowaniu**
44. Niniejsze tymczasowe ramy określają kryteria na podstawie unijnych zasad pomocy państwa, w oparciu o które państwa członkowskie mogą udzielać wsparcia publicznego w formie instrumentów kapitałowych lub hybrydowych instrumentów kapitałowych dla przedsiębiorstw borykających się z trudnościami finansowymi w związku z epidemią COVID-19⁽²¹⁾. Mają one zapewnić, by zakłócenia w gospodarce nie doprowadziły do niepotrzebnego opuszczenia rynku przez przedsiębiorstwa, które były rentowne przed kryzysem wywołanym epidemią COVID-19. W związku z tym dokapitalizowanie nie może przekraczać minimum niezbędnego do zapewnienia rentowności beneficjenta i powinno ograniczać się do przywrócenia struktury kapitałowej przedsiębiorstwa sprzed epidemii COVID-19. Duże przedsiębiorstwa mają obowiązek zgłaszać, w jaki sposób otrzymana pomoc wspiera ich działania zgodnie z celami unijnymi i zobowiązaniami krajowymi związanymi z zieloną i cyfrową transformacją, w tym unijnym celem neutralności klimatycznej do 2050 r.
45. Równocześnie Komisja podkreśla, że udzielanie – w ramach programów lub w konkretnych przypadkach – krajowego wsparcia publicznego w formie instrumentów kapitałowych lub hybrydowych instrumentów kapitałowych powinno być brane pod uwagę tylko wtedy, gdy nie można znaleźć innego odpowiedniego rozwiązania. Ponadto wydawanie takich instrumentów powinno być obwarowane restrykcyjnymi warunkami, ponieważ bardzo znacząco zakłócają one konkurencję między przedsiębiorstwami. Takie interwencje muszą zatem podlegać jasnym warunkom dotyczącym wejścia państwa w strukturę kapitałową przedmiotowych przedsiębiorstw, wynagrodzenia oraz wyjścia z tej struktury, przepisów w zakresie zarządzania i odpowiednich środków mających na celu ograniczenie potencjalnych zakłóceń konkurencji. W tym kontekście Komisja zauważa, że opracowywanie krajowych środków wsparcia w sposób zgodny z celami polityki UE w zakresie zielonej i cyfrowej transformacji gospodarek poszczególnych państw pozwoli na bardziej zrównoważony długoterminowy wzrost gospodarczy i będzie promować transformację w kierunku uzgodnionego unijnego celu neutralności klimatycznej w 2050 r.
- 3.11.1. *Zastosowanie*
46. Poniższe warunki mają zastosowanie do programów dokapitalizowania i poszczególnych środków państw członkowskich w zakresie dokapitalizowania przedsiębiorstw niefinansowych (zwanymi łącznie „środkami służącymi dokapitalizowaniu w związku z COVID-19”) na podstawie niniejszego komunikatu, nieobjętych sekcją 3.1 niniejszego komunikatu. Mają one zastosowanie do środków służących dokapitalizowaniu w związku z COVID-19 dla dużych przedsiębiorstw i MŚP⁽²²⁾.
47. Poniższe warunki mają również zastosowanie do podporządkowanych instrumentów dłużnych przekraczających jednocześnie oba pułapy, o których mowa w sekcji 3.3 pkt 27a ppkt (i) oraz (ii) niniejszego komunikatu.

⁽¹⁹⁾ Zob. przez analogię decyzja Komisji SA.49554- CY- cypryjski program dotyczący kredytów zagrożonych, których zabezpieczeniem jest główne miejsce zamieszkania (Estia), motyw 73, oraz decyzja Komisji SA.53520-EL – System ochrony głównego miejsca zamieszkania, motyw 71.

⁽²⁰⁾ Zob. pkt 6 niniejszego komunikatu.

⁽²¹⁾ Możliwość zaferowania pomocy w formie instrumentów kapitałowych lub hybrydowych instrumentów kapitałowych, ale na dużo niższe kwoty nominalne, została już przewidziana w warunkach określonych w sekcji 3.1 niniejszego komunikatu.

⁽²²⁾ Jak wskazano w pkt 16 komunikatu, możliwe jest zgłaszanie alternatywnych rozwiązań zgodnie z art. 107 ust. 3 lit. b) TFUE.

48. Środki służące dokapitalizowaniu w związku z COVID-19 przyznaje się najpóźniej do dnia 30 czerwca 2021 r.

3.11.2. Kwalifikowalność i warunki uczestnictwa

49. Środek służący dokapitalizowaniu w związku z COVID-19 musi spełniać następujące warunki:

- a. bez interwencji państwa beneficjent zaprzestałby działalności lub miałby poważne trudności z utrzymaniem swojej działalności. Potwierdzeniem takich trudności może być w szczególności pogorszenie stosunku kapitału obcego do kapitału własnego beneficjenta lub podobnych wskaźników;
- b. interwencja leży we wspólnym interesie. Może mieć na celu uniknięcie trudności społecznych i niewydolności rynku z powodu znacznej utraty miejsc pracy, opuszczenia rynku przez innowacyjne przedsiębiorstwa lub przedsiębiorstwa o znaczeniu systemowym, ryzyka zakłóceń w świadczeniu istotnej usługi lub podobnych sytuacji należycie uzasadnionych przez dane państwo członkowskie;
- c. beneficjent nie jest w stanie znaleźć finansowania na przystępnych warunkach na rynkach, a środki horyzontalne obowiązujące w danym państwie członkowskim w celu pokrycia zapotrzebowania na płynność są niewystarczające, aby zapewnić rentowność beneficjenta; oraz
- d. beneficjent nie jest przedsiębiorstwem, które było już w trudnej sytuacji w dniu 31 grudnia 2019 r. (w rozumieniu ogólnego rozporządzenia w sprawie wyłączeń grupowych ⁽²³⁾).

50. Państwa członkowskie przyznają środki służące dokapitalizowaniu w związku z COVID-19 w ramach programu pomocy zatwierdzonego przez Komisję dopiero po złożeniu pisemnego wniosku o taką pomoc przez przedsiębiorstwa będące potencjalnymi beneficjentami. W odniesieniu do pomocy podlegającej indywidualnemu zgłoszeniu państwa członkowskie przedstawiają Komisji potwierdzenie złożenia takiego pisemnego wniosku w ramach indywidualnego zgłoszenia środka pomocy.

51. Wymogi określone w niniejszej sekcji oraz w sekcjach 3.11.4, 3.11.5, 3.11.6 i 3.11.7 dotyczą zarówno programów dokapitalizowania w związku z COVID-19, jak i indywidualnych środków pomocy. Zatwierdzając program, Komisja będzie wymagać odrębnego zgłoszenia pomocy indywidualnej powyżej progu 250 mln EUR. W odniesieniu do takich zgłoszeń Komisja oceni, czy istniejące finansowanie na rynku lub środki horyzontalne mające na celu pokrycie zapotrzebowania na płynność są niewystarczające, by zapewnić rentowność beneficjenta; czy wybrane instrumenty dokapitalizowania i związane z nimi warunki są odpowiednie w odniesieniu do poważnych trudności beneficjenta; czy pomoc jest proporcjonalna; oraz czy spełnione są warunki określone w niniejszej sekcji oraz w sekcjach 3.11.4, 3.11.5, 3.11.6 i 3.11.7.

3.11.3. Rodzaje środków służących dokapitalizowaniu

52. Państwa członkowskie mogą zapewnić środki służące dokapitalizowaniu w związku z COVID-19 z wykorzystaniem dwóch odrębnych zestawów instrumentów służących dokapitalizowaniu:

- a. instrumentów kapitałowych, w szczególności emisji nowych akcji wspólnych lub uprzywilejowanych; lub
- b. instrumentów z elementem kapitałowym (zwanym „hybrydowymi instrumentami kapitałowymi” ⁽²⁴⁾), w szczególności praw do udziału w zyskach, cichych udziałów oraz obligacji zamiennych zabezpieczonych lub niezabezpieczonych.

53. Interwencja państwa może mieć formę wszelkich wariantów powyższych instrumentów lub połączenia instrumentów kapitałowych i hybrydowych instrumentów kapitałowych. Państwa członkowskie mogą również udzielać gwarancji na powyższe instrumenty w kontekście emisji rynkowej, pod warunkiem że

⁽²³⁾ Zgodnie z definicją w art. 2 pkt 18 rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu (Dz.U. L 187 z 26.6.2014, s. 1).

⁽²⁴⁾ Hybrydowe instrumenty kapitałowe to instrumenty, które mają zarówno cechy instrumentów dłużnych, jak i kapitałowych. Na przykład obligacje zamienne są wynagradzane jak obligacje do czasu ich zamiany na kapitał własny. Ocena łącznego wynagrodzenia z tytułu hybrydowych instrumentów kapitałowych zależy zatem, z jednej strony, od ich wynagrodzenia, gdy są one instrumentami o cechach instrumentów dłużnych, a z drugiej strony – od warunków ich przekształcenia w instrumenty o cechach instrumentów kapitałowych.

wszelka związana z tym interwencja państwa na rzecz beneficjenta spełnia warunki określone w niniejszej sekcji 3.11. Państwo członkowskie musi zapewnić, by wybrane instrumenty dokapitalizowania i związane z nimi warunki były odpowiednie w celu zaspokojenia potrzeb beneficjenta w zakresie dokapitalizowania, a jednocześnie jak najmniej zakłócały konkurencję.

3.11.4. Kwota dokapitalizowania

54. Aby zapewnić proporcjonalność pomocy, kwota dokapitalizowania w związku z COVID-19 nie może przekraczać minimum niezbędnego do zapewnienia rentowności beneficjenta i nie powinna wykraczać poza przywrócenie struktury kapitałowej beneficjenta sprzed wybuchu epidemii COVID-19, tj. do stanu na dzień 31 grudnia 2019 r. Przy ocenie proporcjonalności pomocy uwzględnia się pomoc państwa otrzymaną lub planowaną w kontekście wybuchu epidemii COVID-19.

3.11.5. Wynagrodzenie i wyjście państwa

Zasady ogólne

55. Państwo otrzymuje odpowiednie wynagrodzenie za inwestycję. Im wynagrodzenie jest bliższe warunkom rynkowym, tym mniejsze jest potencjalne zakłócenie konkurencji spowodowane interwencją państwa.
56. Dokapitalizowanie w związku z COVID-19 należy spłacić, gdy gospodarka się ustabilizuje. Komisja uznaje za stosowne zapewnienie beneficjentowi wystarczającego czasu na spłatę dokapitalizowania. Państwo członkowskie powinny wprowadzić mechanizm stopniowo zachęcający do spłaty.
57. Wynagrodzenie za środek służący dokapitalizowaniu w związku z COVID-19 powinno być zwiększane do poziomu cen rynkowych, aby zachęcić beneficjenta i pozostałych udziałowców do spłaty państwowego środka służącego dokapitalizowaniu oraz aby zminimalizować ryzyko zakłóceń konkurencji.
58. Wynika z tego, że środki służące dokapitalizowaniu w związku z COVID-19 powinny wymagać odpowiednio wysokiego wynagrodzenia za dokapitalizowanie i obejmować odpowiednie zachęty dla przedsiębiorstw do spłaty dokapitalizowania i do poszukiwania alternatywnego kapitału, gdy pozwolą na to warunki rynkowe.
59. Alternatywnie do metod określania wynagrodzenia określonych poniżej państwa członkowskie mogą zgłosić programy lub środki indywidualne, w których metoda określania wynagrodzenia jest dostosowywana zgodnie z cechami i stopniem uprzywilejowania instrumentu kapitałowego, pod warunkiem że zasadniczo prowadzi to do podobnego rezultatu w odniesieniu do efektu zachęty do wyjścia państwa, a także do podobnego ogólnego wpływu na wynagrodzenie państwa.

Wynagrodzenie z tytułu instrumentów kapitałowych

60. Zastryk kapitałowy dokonany przez państwo lub równoważną interwencję należy przeprowadzić przy zastosowaniu ceny, która nie przekracza średniej ceny akcji beneficjenta w ciągu 15 dni poprzedzających wniosek o zastryk kapitałowy. Jeżeli beneficjent nie jest spółką notowaną na giełdzie, jego wartość rynkową powinien oszacować niezależny ekspert lub należy ją oszacować za pomocą innych proporcjonalnych środków.
61. Wszelkie środki służące dokapitalizowaniu obejmują mechanizm progresywny, stopniowo zwiększający wynagrodzenie państwa, aby zachęcić beneficjenta do odkupienia zastryków kapitałowych dokonywanych przez państwo. Ten wzrost wynagrodzenia może mieć formę dodatkowych udziałów⁽²⁵⁾ przyznanych państwu lub innych mechanizmów i powinien odpowiadać wzrostowi wynagrodzenia państwa o co najmniej 10 % (w odniesieniu do niespłaconego udziału wynikającego z zastryku kapitałowego zastosowanego przez państwo w związku z COVID-19), w odniesieniu do każdego z etapów progresji:
- a. cztery lata po zastosowaniu zastryku kapitałowego w związku z COVID-19, jeżeli państwo nie sprzedało co najmniej 40 % swojego udziału w kapitale własnym wynikającego z zastryku kapitałowego zastosowanego w związku z COVID-19, uruchomiony zostanie mechanizm progresywny;

⁽²⁵⁾ Dodatkowe udziały można przyznać na przykład poprzez emisję obligacji zamiennych na dzień dokapitalizowania, które zostaną zamienione na akcje w dniu uruchomienia mechanizmu progresywnego.

b. sześć lat po zastosowaniu zastrzyku kapitałowego w związku z COVID-19, jeżeli państwo nie sprzedało w całości swojego udziału w kapitale własnym wynikającego z zastrzyku kapitałowego zastosowanego w związku z COVID-19, mechanizm progresywny zostanie ponownie uruchomiony ⁽²⁶⁾.

Jeżeli beneficjent nie jest spółką notowaną na giełdzie, państwa członkowskie mogą podjąć decyzję o wdrożeniu każdego z tych dwóch etapów rok później, tj. odpowiednio pięć lat i siedem lat po zastrzyku kapitałowym zastosowanym w związku z COVID-19.

62. Komisja może przyjąć alternatywne mechanizmy, pod warunkiem że doprowadzą one ogólnie do podobnego wyniku w odniesieniu do efektu zachęty do wyjścia państwa oraz podobnego ogólnego wpływu na wynagrodzenie państwa.
63. Beneficjent powinien mieć możliwość odkupienia w każdym momencie udziałów kapitałowych nabytych przez państwo. Aby zapewnić otrzymanie przez państwo odpowiedniego wynagrodzenia za inwestycję, cena odkupu powinna być równa wyższej z następujących wartości: (i) nominalnej wartości inwestycji państwa powiększonej o roczne oprocentowanie wyższe o 200 punktów bazowych niż przedstawiono w tabeli poniżej ⁽²⁷⁾; lub (ii) cenie rynkowej w momencie odkupu.
64. Alternatywnie państwo może w każdej chwili sprzedać swój udział w kapitale własnym po cenach rynkowych nabywcom innym niż beneficjent. Taka sprzedaż wymaga co do zasady otwartej i niedyskryminacyjnej konsultacji z potencjalnymi nabywcami lub sprzedaży na giełdzie papierów wartościowych. Państwo może przyznać dotychczasowym udziałowcom prawa pierwszeństwa zakupu po cenie wynikającej z konsultacji publicznych.

Wynagrodzenie za hybrydowe instrumenty kapitałowe

65. Ogólne wynagrodzenie za hybrydowe instrumenty kapitałowe musi odpowiednio uwzględniać następujące elementy:
- charakterystykę wybranego instrumentu, w tym jego stopień podporządkowania, ryzyko oraz wszystkie tryby płatności;
 - przewidziane mechanizmy zachęcające do wyjścia (takie jak klauzula progresywna i klauzula spłaty); oraz
 - odpowiednią referencyjną stopę procentową.
66. Minimalne wynagrodzenie w przypadku hybrydowych instrumentów kapitałowych do czasu ich konwersji na instrumenty o charakterze udziałowym jest co najmniej równe stopie bazowej (jednorocznej stopie IBOR lub równoważnej opublikowanej przez Komisję ⁽²⁸⁾) powiększonej o prowizję w sposób określony poniżej.

Wynagrodzenie w przypadku hybrydowych instrumentów kapitałowych jednoroczna stopa IBOR +

Rodzaj beneficjenta	1. rok	2. i 3. rok	4. i 5. rok	6. i 7. rok	8. rok i kolejne lata
MŚP	225 punktów bazowych	325 punktów bazowych	450 punktów bazowych	600 punktów bazowych	800 punktów bazowych
Duże przedsiębiorstwa	250 punktów bazowych	350 punktów bazowych	500 punktów bazowych	700 punktów bazowych	950 punktów bazowych

67. Konwersji hybrydowych instrumentów kapitałowych na kapitał własny dokonuje się na poziomie niższym od teoretycznej ceny bez prawa poboru (ang. Theoretical Ex-Rights Price – TERP) w momencie konwersji o co najmniej 5 %.
68. Po konwersji na kapitał własny należy wprowadzić mechanizm progresywny, aby zwiększyć wynagrodzenie państwa, tak by zachęcać beneficjentów do odkupienia zastrzyków kapitałowych dokonanych przez państwo. Jeżeli kapitał własny będący wynikiem interwencji państwa w związku z COVID-19 będzie nadal

⁽²⁶⁾ Na przykład jeżeli progresja ma formę przyznania państwu dodatkowych udziałów. Jeżeli w wyniku zastosowania zastrzyku kapitałowego udział państwa w danym beneficjencie wynosi 40 %, a państwo nie sprzedało swojego udziału przed odpowiednią datą, udział państwa powinien wzrosnąć o co najmniej $0,1 \times 40 \% = 4 \%$, aby osiągnąć poziom 44 % po upływie czterech lat od zastrzyku kapitałowego zastosowanego w związku z COVID-19 oraz aby osiągnąć poziom 48 % po upływie sześciu lat od zastrzyku kapitałowego zastosowanego w związku z COVID-19, co doprowadziłoby do odpowiedniego obniżenia wartości udziałów innych akcjonariuszy.

⁽²⁷⁾ Powiększenie o 200 punktów bazowych nie ma zastosowania do roku 8. i kolejnych lat.

⁽²⁸⁾ Stopy bazowe obliczane zgodnie z komunikatem Komisji w sprawie zmiany metody ustalania stóp referencyjnych i dyskontowych (Dz.U. C 14 z 19.1.2008, s. 6.), publikowane na stronie internetowej DG ds. Konkurencji: https://ec.europa.eu/competition/state_aid/legislation/reference_rates.html.

stanowił własność państwa po upływie dwóch lat od konwersji na kapitał własny, państwo otrzymuje – oprócz swojego pozostałego udziału wynikającego z dokonanej przez nie konwersji hybrydowych instrumentów kapitałowych stosowanych w związku z COVID-19 – dodatkowy udział własnościowy beneficjenta. Ten dodatkowy udział własnościowy wynosi co najmniej 10 % pozostałego udziału, jaki wynika z dokonanej przez państwo konwersji hybrydowych instrumentów kapitałowych stosowanych w związku z COVID-19. Komisja może zaakceptować alternatywne mechanizmy progresywne, pod warunkiem że mają one taki sam efekt zachęty i podobny ogólny wpływ na wynagrodzenie państwa.

69. Państwa członkowskie mogą wybrać formułę ustalania ceny obejmującą dodatkową klauzulę progresywną lub klauzulę spłaty. Tego rodzaju elementy należy opracować w taki sposób, aby zachęcały do szybkiego wycofania wsparcia zapewnionego przez państwo w postaci dokapitalizowania beneficjenta. Komisja może również zaakceptować alternatywne metody ustalania ceny, o ile wynagrodzenie obliczone na ich podstawie będzie wyższe od wynikającego z powyższej metody lub w podobnej wysokości.

70. Ponieważ instrumenty hybrydowe mają bardzo różny charakter, Komisja nie dostarcza wskazówek w odniesieniu do wszystkich rodzajów instrumentów. Instrumenty hybrydowe muszą być w każdym przypadku zgodne z wyżej wymienionymi zasadami, a wynagrodzenie musi odzwierciedlać ryzyko związane z poszczególnymi instrumentami.

3.11.6. Sposób zarządzania i zapobieganie nadmiernym zakłóceniom konkurencji

71. Aby nie dopuścić do nadmiernych zakłóceń konkurencji, beneficjenci nie mogą angażować się w agresywną ekspansję handlową finansowaną z pomocy państwa ani podejmować nadmiernego ryzyka. Co do zasady, im mniejszy udział kapitałowy państwa członkowskiego i wyższe wynagrodzenie, tym mniejsza potrzeba wprowadzania zabezpieczeń.

72. Jeżeli beneficjentem środka służącego dokapitalizowaniu w związku z COVID-19, którego wartość przekracza 250 mln EUR, jest przedsiębiorstwo o znaczącej pozycji rynkowej na co najmniej jednym z rynków, na których działa, państwa członkowskie są zobowiązane zaproponować dodatkowe środki w celu utrzymania efektywnej konkurencji na tych rynkach. W ramach takich środków państwa członkowskie mogą w szczególności zaproponować zobowiązania strukturalne lub zobowiązania dotyczące postępowania, przewidziane w zawiadomieniu Komisji w sprawie środków zaradczych dopuszczalnych na mocy rozporządzenia Rady (WE) nr 139/2004 i rozporządzenia Komisji (WE) nr 802/2004.

73. Beneficjenci środków służących dokapitalizowaniu w związku z COVID-19 nie mogą reklamować tego faktu w celach handlowych.

74. Dopóki nie nastąpi spłata co najmniej 75 % środków służących dokapitalizowaniu w związku z COVID-19, beneficjenci inni niż MŚP nie mogą mieć możliwości przejmowania więcej niż 10 % udziału w przedsiębiorstwach konkurentów lub innych podmiotów prowadzących ten sam rodzaj działalności, w tym działających na rynkach wyższego i niższego szczebla.

75. W wyjątkowych okolicznościach, bez uszczerbku dla kontroli połączeń, tacy beneficjenci mogą przejąć ponad 10 % udziału w podmiotach działających na rynku wyższego lub niższego szczebla w ich obszarze działalności tylko wówczas, gdy przejęcie jest niezbędne do utrzymania rentowności beneficjenta. Komisja może zezwolić na przejęcie, jeżeli jest ono konieczne do utrzymania rentowności beneficjentów. Przejęcie nie może nastąpić, dopóki Komisja nie podejmie decyzji w tej sprawie.

76. Pomoc państwa nie może być wykorzystywana do subsydiowania skrośnego działalności gospodarczej przedsiębiorstw zintegrowanych, które znajdowały się w trudnej sytuacji gospodarczej już w dniu 31 grudnia 2019 r. W przedsiębiorstwach zintegrowanych należy wprowadzić wyraźne rozdzielenie księgowości w celu zapewnienia, aby środek służący dokapitalizowaniu nie przynosił korzyści w przypadku takiej działalności.

77. Dopóki nie nastąpi pełna spłata środków służących dokapitalizowaniu w związku z COVID-19, beneficjenci nie mogą dokonywać wypłaty dywidend, nieobowiązkowych płatności kuponowych ani odkupu udziałów w odniesieniu do podmiotów innych niż państwo.

78. Dopóki nie nastąpi spłata co najmniej 75 % środków służących dokapitalizowaniu w związku z COVID-19, wynagrodzenie każdego członka kadry kierowniczej beneficjentów nie może przekraczać stałej części wynagrodzenia tej osoby na dzień 31 grudnia 2019 r. W przypadku osób, które staną się członkami kadry kierowniczej w dniu dokapitalizowania lub po tym dniu, stosuje się limit w wysokości najniższego wynagrodzenia stałego któregośkolwiek z członków kadry kierowniczej w dniu 31 grudnia 2019 r. W żadnym wypadku nie wolno wypłacać premii ani innych zmiennych lub porównywalnych elementów wynagrodzenia.
- 3.11.7. *Strategia wyjścia państwa z udziału wynikającego z dokapitalizowania i obowiązki w zakresie sprawozdawczości*
79. Beneficjenci inni niż MŚP, którzy uzyskali dokapitalizowanie w związku z COVID-19 w wysokości przekraczającej 25 % kapitału własnego w momencie interwencji, są zobowiązani wykazać, że posiadają wiarygodną strategię wyjścia z udziału państwa członkowskiego, chyba że interwencją państwa zostanie zmniejszona do poziomu poniżej 25 % kapitału własnego w terminie 12 miesięcy od daty przyznania pomocy ⁽²⁹⁾.
80. Strategia wyjścia określa:
- plan beneficjenta dotyczący kontynuacji działalności i wykorzystania środków zainwestowanych przez państwo, w tym harmonogram wypłaty wynagrodzenia i umorzenia inwestycji państwa (łącznie „harmonogram spłat”); oraz
 - środki, jakie zostaną podjęte przez beneficjenta i państwo, by zapewnić zgodność z harmonogramem spłat.
81. Strategia wyjścia powinna zostać przygotowana i przedłożona państwu członkowskiemu w ciągu 12 miesięcy od przyznania pomocy i musi zostać zatwierdzona przez państwo członkowskie.
82. Oprócz obowiązku określonego w pkt 79–81 beneficjenci są zobowiązani informować państwo członkowskie o postępach w realizacji harmonogramu spłat oraz przestrzeganiu warunków określonych w sekcji 3.11.6 w ciągu 12 miesięcy od jego przedstawienia, a następnie okresowo co 12 miesięcy.
83. Do czasu pełnej spłaty środków służących dokapitalizowaniu w związku z COVID-19, beneficjenci dokapitalizowania w związku z COVID-19, z wyjątkiem MŚP, publikują w terminie 12 miesięcy od daty przyznania pomocy, a następnie okresowo co 12 miesięcy, informacje na temat wykorzystania otrzymanej pomocy. W szczególności powinni w nich uwzględnić informacje o tym, w jaki sposób otrzymana pomoc wspiera ich działania zgodne z celami unijnymi i zobowiązaniami krajowymi związanymi z zieloną i cyfrową transformacją, w tym unijnym celem neutralności klimatycznej do 2050 r.
84. Państwo członkowskie powinno co roku składać Komisji sprawozdanie na temat realizacji harmonogramu spłat oraz przestrzegania warunków określonych w sekcji 3.11.6. Jeżeli beneficjent uzyskał dokapitalizowanie w związku z COVID-19 w wysokości przekraczającej 250 mln EUR, sprawozdanie musi zawierać informacje na temat przestrzegania warunków określonych w pkt 54.
85. Jeżeli w ciągu sześciu lat po dokapitalizowaniu w związku z COVID-19 interwencją państwa nie zostanie zmniejszona do poziomu poniżej 15 % kapitału własnego beneficjenta, należy zgłosić Komisji do zatwierdzenia plan restrukturyzacji zgodnie z wytycznymi dotyczącymi ratowania i restrukturyzacji. Komisja oceni, czy działania przewidziane w planie restrukturyzacji zapewniają rentowność beneficjenta, również z uwzględnieniem unijnych celów i zobowiązań krajowych związanych z zieloną i cyfrową transformacją, a także wyjście państwa w sposób, który nie wywierałby negatywnego wpływu na wymianę handlową w zakresie sprzecznym ze wspólnym interesem. Jeżeli beneficjent nie jest spółką notowaną na giełdzie lub jeżeli zalicza się do MŚP, państwo członkowskie może podjąć decyzję zgłoszeniu planu restrukturyzacji wyłącznie wówczas, gdy zmniejszenie interwencji państwa do poziomu poniżej 15 % kapitału własnego nie nastąpi w ciągu siedmiu lat po dokapitalizowaniu w związku z COVID-19.”.

⁽²⁹⁾ Na użytek niniejszej podsekcji 3.11.7 instrumenty hybrydowe przyznane przez państwo należy zaliczać do kapitału własnego.

38. Pkt 44 zostaje oznaczony jako pkt 86 i otrzymuje brzmienie:
- „86. Z wyjątkiem sytuacji, gdy dotyczy to pomocy przyznanej na podstawie sekcji 3.9, 3.10 i 3.11, państwa członkowskie mają obowiązek publikować istotne informacje ⁽³⁰⁾ na temat każdej pomocy indywidualnej przyznanej na podstawie niniejszego komunikatu na kompleksowej stronie internetowej dotyczącej pomocy państwa lub w narzędziu informatycznym Komisji ⁽³¹⁾ w terminie 12 miesięcy od daty przyznania pomocy. Państwa członkowskie mają obowiązek publikować istotne informacje ⁽³²⁾ na temat każdego indywidualnego dokapitalizowania przyznanego na podstawie sekcji 3.11 na kompleksowej stronie internetowej dotyczącej pomocy państwa lub w narzędziu informatycznym Komisji w terminie 3 miesięcy od daty dokapitalizowania. Należy podać wartość nominalną dokapitalizowania na beneficjenta.”
39. Pkt 45–52 zostają oznaczone jako pkt 87–94.
40. Pkt 49 zostaje oznaczony jako pkt 91 i otrzymuje brzmienie:
- „91. Komisja stosuje niniejszy komunikat od dnia 19 marca 2020 r., biorąc pod uwagę gospodarcze skutki epidemii COVID-19, które wymagały natychmiastowych działań. Uzasadnieniem komunikatu są obecne wyjątkowe okoliczności i nie będzie on stosowany po dniu 31 grudnia 2020 r., z wyjątkiem sekcji 3.11, która będzie stosowana do dnia 1 lipca 2021 r. Kierując się ważnymi względami ekonomicznymi lub z zakresu polityki konkurencji, Komisja może dokonać przeglądu niniejszego komunikatu przed dniem 31 grudnia 2020 r. W razie potrzeby Komisja może również dokładniej wyjaśnić swoje podejście do określonych zagadnień.”

⁽³⁰⁾ Dotyczy informacji wymaganych w załączniku III do rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r., załączniku III do rozporządzenia Komisji (UE) nr 702/2014 i załączniku III do rozporządzenia Komisji (UE) nr 1388/2014 z dnia 16 grudnia 2014 r. W przypadku zaliczek zwrotnych, gwarancji, pożyczek, pożyczek podporządkowanych i innych form pomocy podaje się w odniesieniu do każdego beneficjenta wartość nominalną instrumentu bazowego. W przypadku korzyści podatkowych i korzystnych warunków płatności kwota pomocy indywidualnej może zostać podana w przedziałach.

⁽³¹⁾ Strona wyszukiwania publicznego w zakresie przejrzystości pomocy państwa umożliwia dostęp do danych przekazanych przez państwa członkowskie, dotyczących przyznanej pomocy państwa przypadającej na poszczególnych beneficjentów, zgodnie z europejskimi wymogami przejrzystości w zakresie pomocy państwa i jest dostępna pod adresem <https://webgate.ec.europa.eu/competition/transparency/public?lang=en>.

⁽³²⁾ Dotyczy informacji wymaganych w załączniku III do rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r., załączniku III do rozporządzenia Komisji (UE) nr 702/2014 i załączniku III do rozporządzenia Komisji (UE) nr 1388/2014 z dnia 16 grudnia 2014 r.

IV

(Informacje)

INFORMACJE INSTYTUCJI, ORGANÓW I JEDNOSTEK ORGANIZACYJNYCH
UNII EUROPEJSKIEJ

KOMISJA EUROPEJSKA

Kursy walutowe euro ⁽¹⁾

12 maja 2020 r.

(2020/C 164/04)

1 euro =

Waluta		Kurs wymiany	Waluta		Kurs wymiany
USD	Dolar amerykański	1,0858	CAD	Dolar kanadyjski	1,5178
JPY	Jen	116,56	HKD	Dolar Hongkongu	8,4154
DKK	Korona duńska	7,4577	NZD	Dolar nowozelandzki	1,7742
GBP	Funt szterling	0,87773	SGD	Dolar singapurski	1,5357
SEK	Korona szwedzka	10,5968	KRW	Won	1 326,17
CHF	Frank szwajcarski	1,0520	ZAR	Rand	19,7382
ISK	Korona islandzka	158,70	CNY	Yuan renminbi	7,6933
NOK	Korona norweska	11,0518	HRK	Kuna chorwacka	7,5653
BGN	Lew	1,9558	IDR	Rupia indonezyjska	16 073,64
CZK	Korona czeska	27,423	MYR	Ringgit malezyjski	4,6977
HUF	Forint węgierski	350,75	PHP	Peso filipińskie	54,388
PLN	Złoty polski	4,5449	RUB	Rubel rosyjski	79,4157
RON	Lej rumuński	4,8301	THB	Bat tajlandzki	34,854
TRY	Lir turecki	7,5979	BRL	Real	6,2708
AUD	Dolar australijski	1,6625	MXN	Peso meksykańskie	25,8251
			INR	Rupia indyjska	81,5930

⁽¹⁾ Źródło: referencyjny kurs wymiany walut opublikowany przez EBC.

KOMUNIKAT KOMISJI**Publikacja łącznej liczby uprawnień znajdujących się w obiegu w 2019 r. do celów rezerwy stabilności rynkowej w ramach unijnego systemu handlu uprawnieniami do emisji ustanowionego dyrektywą 2003/87/WE**

(2020/C 164/05)

1. Wprowadzenie

W 2015 r. Rada i Parlament Europejski podjęły decyzję o utworzeniu rezerwy stabilności rynkowej⁽¹⁾ w ramach unijnego systemu handlu uprawnieniami do emisji (EU ETS) ustanowionego dyrektywą 2003/87/WE Parlamentu Europejskiego i Rady⁽²⁾. Rezerwa stabilności rynkowej zaczęła funkcjonować w styczniu 2019 r. Celem tej rezerwy jest niedopuszczenie do dużej strukturalnej nadwyżki na unijnym rynku uprawnień do emisji dwutlenku węgla, przy której powstałoby ryzyko, że EU ETS nie będzie wysyłał niezbędnego sygnału inwestycyjnego stanowiącego zachętę do realizacji celu redukcji emisji w sposób racjonalny pod względem kosztów. Jej celem jest również zwiększenie odporności EU ETS w zakresie nierównowagi między popytą a popytem, aby mógł on funkcjonować na uporządkowanym rynku.

Przepisy decyzji stanowią, że do dnia 15 maja każdego roku, począwszy od 2017 r. Komisja publikuje łączną liczbę uprawnień znajdujących się w obiegu. Na podstawie tej wartości stwierdza się, czy część uprawnień przeznaczonych do sprzedaży na aukcji powinna zostać umieszczona w rezerwie lub zostać uwolniona z rezerwy.

W dniu 14 maja 2019 r. Komisja opublikowała łączną liczbę uprawnień do emisji znajdujących się w obiegu w 2018 r., która wynosiła 1,65 miliarda uprawnień⁽³⁾. Zgodnie z zasadami dotyczącymi rezerwy stabilności rynkowej w następstwie tej publikacji w okresie od dnia 1 września 2019 r. do dnia 31 sierpnia 2020 r.⁽⁴⁾ należało umieścić w rezerwie 397 178 358 uprawnień poprzez sprzedaż mniejszej liczby uprawnień na aukcji.

Niniejszy komunikat stanowi czwartą publikację do celów rezerwy stabilności rynkowej i dotyczy roku 2019. Podano w nim łączną liczbę uprawnień znajdujących się w obiegu i przedstawiono szczegółowo, w jaki sposób obliczono tę liczbę. W niniejszej publikacji zostanie określona liczba uprawnień, które zostaną umieszczone w rezerwie w okresie od września 2020 r. do sierpnia 2021 r.

2. Funkcjonowanie rezerwy stabilności rynkowej

Rezerwa stabilności rynkowej jest uruchamiana w sposób automatyczny, kiedy łączna liczba uprawnień znajdujących się w obiegu przekroczy ustalony przedział wielkości. Uprawnienia są dodawane do rezerwy, jeżeli łączna liczba uprawnień znajdujących się w obiegu przekracza próg 833 milionów uprawnień. Uprawnienia są uwalniane z rezerwy, jeżeli łączna liczba uprawnień znajdujących się w obiegu jest niższa niż 400 milionów uprawnień. W praktyce uprawnienia są dodawane do rezerwy poprzez zmniejszenie liczby uprawnień wystawianych na aukcję i uwalniane z rezerwy poprzez wystawienie na aukcji w przyszłości o 100 milionów uprawnień więcej.

Publikacja łącznej liczby uprawnień znajdujących się w obiegu, na podstawie której uprawnienia są dodawane do rezerwy lub z niej uwalniane, jest zatem zasadniczym warunkiem działania rezerwy.

W kontekście przeglądu EU ETS⁽⁵⁾ wprowadzono poważne zmiany dotyczące funkcjonowania rezerwy stabilności rynkowej. W latach 2019–2023 wartość procentowa liczby uprawnień ogółem w obiegu stanowiąca podstawę dla określenia liczby uprawnień umieszczanych w rezerwie – jeżeli zostanie przekroczona wartość progowa wynosząca 833 miliony – zostaje tymczasowo podwojona z 12 % do 24 %. Oprócz tego od 2023 r. uprawnienia umieszczone w rezerwie stabilności rynkowej przekraczające wolumen aukcyjny z poprzedniego roku nie będą już ważne.

(1) Decyzja Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/1814 z dnia 6 października 2015 r. w sprawie ustanowienia i funkcjonowania rezerwy stabilności rynkowej dla unijnego systemu handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych i zmiany dyrektywy 2003/87/WE (Dz.U. L 264 z 9.10.2015, s. 1).

(2) Dyrektywa 2003/87/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 13 października 2003 r. ustanawiająca system handlu przydziałami emisji gazów cieplarnianych w Unii oraz zmieniająca dyrektywę Rady 96/61/WE (Dz.U. L 275 z 25.10.2003, s. 32).

(3) Zob. komunikat Komisji C(2019) 3288 final, dostępny na stronie internetowej: https://ec.europa.eu/clima/sites/clima/files/ets/reform/docs/c_2019_3288_en.pdf

(4) Wkłady poszczególnych państw członkowskich w rezerwę stabilności rynkowej od dnia 1 września do dnia 31 grudnia 2019 r. oraz od dnia 1 stycznia do dnia 31 sierpnia 2020 r. zostały opublikowane w sprawozdaniu Komisji dla Parlamentu Europejskiego i Rady – Sprawozdanie w sprawie funkcjonowania europejskiego rynku uprawnień do emisji dwutlenku węgla, COM(2019) 557 final, opublikowanym w dniu 31 października 2019 r.

(5) Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/410 z dnia 14 marca 2018 r. zmieniająca dyrektywę 2003/87/WE w celu wzmocnienia efektywnych pod względem kosztów redukcji emisji oraz inwestycji niskoemisyjnych oraz decyzję (UE) 2015/1814 (Dz.U. L 76 z 19.3.2018, s. 3).

Na podstawie niniejszego komunikatu 24 % ⁽⁶⁾ łącznej liczby uprawnień znajdujących się w obiegu zostanie zatem umieszczonych w rezerwie na okres 12 miesięcy, począwszy od dnia 1 września 2020 r. Analogiczna kwota zostanie odliczona od wolumenów aukcji w państwach członkowskich i w Zjednoczonym Królestwie na podstawie ich odpowiednich udziałów w aukcji. W tym kontekście należy przypomnieć, że do dnia 31 grudnia 2025 r. uprawnienia rozdysponowane na potrzeby solidarności i wzrostu w ramach Unii nie są uwzględniane w celu ustalenia odpowiednich udziałów.

3. Łączna liczba uprawnień w obiegu

Zgodnie z art. 1 ust. 4 decyzji (UE) 2015/1814 łączna liczba uprawnień znajdujących się w obiegu „odpowiada skumulowanej liczbie uprawnień wydanych w okresie od dnia 1 stycznia 2008 r., w tym liczbie uprawnień wydanych zgodnie z art. 13 ust. 2 dyrektywy 2003/87/WE w tym okresie oraz uprawnień do stosowania międzynarodowych jednostek emisji wykorzystywanych przez instalacje w ramach unijnego systemu handlu emisjami w odniesieniu do emisji do dnia 31 grudnia danego roku, po odjęciu skumulowanych ton zweryfikowanych emisji z instalacji objętych unijnym systemem handlu emisjami od dnia 1 stycznia 2008 r. do dnia 31 grudnia danego roku, wszelkich uprawnień anulowanych zgodnie z art. 12 ust. 4 dyrektywy 2003/87/WE oraz liczby uprawnień znajdujących się w rezerwie”.

Podsumowując, łączną liczbę uprawnień znajdujących się w obiegu, mającą znaczenie dla zasilenia lub zmniejszenia rezerwy stabilności rynkowej, oblicza się zatem według następującego wzoru:

łączna liczba uprawnień w obiegu = podaż – (popyt + uprawnienia w rezerwie stabilności rynkowej)

Łączną liczbę uprawnień w obiegu warunkują trzy elementy: po pierwsze, podaż uprawnień od dnia 1 stycznia 2008 r.; po drugie, popyt na uprawnienia (liczba uprawnień umorzonych i anulowanych); po trzecie – zasoby w rezerwie.

Jak przewidziano w decyzji (UE) 2015/1814, w tym kontekście nie uwzględnia się uprawnień do emisji lotniczych i zweryfikowanych emisji lotniczych.

3.1. Podaż

Podaż uprawnień na rynku warunkuje pięć elementów:

- uprawnienia przeniesione z okresu 2008–2012 (etap 2),
- uprawnienia przydzielone bezpłatnie w okresie od dnia 1 stycznia 2013 r. do dnia 31 grudnia 2019 r. ⁽⁷⁾, w tym uprawnienia przydzielone z rezerwy dla nowych instalacji,
- uprawnienia wydane w celu sprzedaży na aukcji w okresie od dnia 1 stycznia 2013 r. ⁽⁸⁾ do dnia 31 grudnia 2019 r. ⁽⁹⁾, w tym uprawnienia odjęte od wolumenów sprzedawanych na aukcji w latach 2014–2016 oraz uprawnienia odjęte od wolumenów sprzedawanych na aukcji w 2019 r. w następstwie komunikatów Komisji z dnia 15 maja 2018 r. i 14 maja 2019 r.,
- uprawnienia zmonetyzowane przez Europejski Bank Inwestycyjny (EBI) do celów programu NER300,
- uprawnienia do międzynarodowych jednostek emisji zrealizowane przez instalacje w odniesieniu do emisji do dnia 31 grudnia 2019 r.

Liczba uprawnień przeniesionych z 2. etapu EU ETS wynosi 1 749 540 826 uprawnień ⁽¹⁰⁾. Ta „suma przeniesionych uprawnień” odpowiada całkowitej liczbie wydanych w czasie 2. etapu EU ETS uprawnień, które nie zostały umorzone w celu pokrycia zweryfikowanych emisji ani anulowane. Do celów ustalenia łącznej liczby uprawnień znajdujących się w obiegu stanowi on zatem liczbę uprawnień ETS znajdujących się w obiegu na początku okresu 2013–2020 (etap 3) w dniu 1 stycznia 2013 r. i jako taki jest uwzględniany w obliczeniach.

Liczba uprawnień przydzielonych bezpłatnie w okresie od dnia 1 stycznia 2013 r. do dnia 31 grudnia 2019 r., w tym uprawnień przydzielonych z rezerwy dla nowych instalacji, wynosi 5 850 263 308 ⁽¹¹⁾.

⁽⁶⁾ Wielkość ta odpowiada 2 % miesięcznie.

⁽⁷⁾ Przydział bezpłatnych uprawnień przez Zjednoczone Królestwo został zawieszony od dnia 1 stycznia 2019 r. Przydział bezpłatnych uprawnień na 2019 r. został wznowiony w lutym 2020 r. i w związku z tym nie jest brany pod uwagę przy obliczaniu podaży uprawnień do dnia 31 grudnia 2019 r. (zob. decyzja Komisji z dnia 17 grudnia 2018 r. w sprawie wydania centralnemu administratorowi polecenia tymczasowego zawieszenia przyjmowania przez dziennik transakcji Unii Europejskiej właściwych procesów w odniesieniu do Zjednoczonego Królestwa dotyczących przydziału bezpłatnych uprawnień do emisji, sprzedaży na aukcji uprawnień do emisji i wymiany międzynarodowych jednostek emisji, C(2018) 8707). Zostanie on natomiast uwzględniony w obliczeniach w przyszłym roku.

⁽⁸⁾ Liczba ta obejmuje tzw. „wczesne aukcje”, tj. uprawnienia ważne na okres 2013–2020, które zostały sprzedane na aukcji przed dniem 1 stycznia 2013 r.

⁽⁹⁾ Sprzedaż uprawnień na aukcji przez Zjednoczone Królestwo została również zawieszona od dnia 1 stycznia 2019 r. Sprzedaż uprawnień na aukcji przez Zjednoczone Królestwo została wznowiona w marcu 2020 r. i w związku z tym nie jest brana pod uwagę przy obliczaniu podaży uprawnień do dnia 31 grudnia 2019 r. Zostanie ona natomiast uwzględniona w obliczeniach w przyszłym roku.

⁽¹⁰⁾ Zob. Sprawozdanie dotyczące rynku uprawnień do emisji dwutlenku węgla z 2015 r.; COM(2015) 576.

⁽¹¹⁾ Na podstawie wyciągu z dziennika transakcji Unii Europejskiej (EUTL) z dnia 1 kwietnia 2020 r.

Według sprawozdań z aukcji prowadzonych na wspólnej platformie aukcyjnej i na odpowiednich platformach opt-out ⁽¹²⁾ liczba uprawnień sprzedanych na aukcjach w okresie od dnia 1 stycznia 2013 r. do dnia 31 grudnia 2019 r., w tym na tzw. wczesnych aukcjach, wynosi 5 229 748 000.

Zgodnie z art. 1 ust. 2 decyzji (UE) 2015/1814 w okresie 2014–2016 liczba uprawnień odjętych od wolumenów sprzedawanych na aukcji wynosi 900 000 000.

Liczba uprawnień odjętych od wolumenów sprzedawanych na aukcji w 2019 r. w następstwie komunikatów Komisji z dnia 15 maja 2018 r. i 14 maja 2019 r. wynosi odpowiednio 264 731 936 i 132 392 786 uprawnień.

300 000 000 uprawnień zostało zmonetyzowanych przez EBI do celów programu NER300 ⁽¹³⁾.

Liczba uprawnień do międzynarodowych jednostek emisji zrealizowanych przez instalacje w odniesieniu do emisji do dnia 31 grudnia 2019 r. wynosi 450 221 816 ⁽¹⁴⁾.

3.2. Popyt

Na popyt składa się całkowita ilość zweryfikowanych emisji z instalacji za okres od dnia 1 stycznia 2013 r. ⁽¹⁵⁾ do dnia 31 grudnia 2019 r., która wynosi 12 193 929 203 ⁽¹⁶⁾, oraz liczba anulowanych uprawnień za ten sam okres, która odpowiada liczbie 348 581 uprawnień.

3.3. Zasoby rezerwy stabilności rynkowej

Zgodnie z art. 1 ust. 2 decyzji (UE) 2015/1814 900 mln uprawnień odjętych od wolumenów sprzedawanych na aukcji w latach 2014–2016 umieszczono w rezerwie w momencie rozpoczęcia jej funkcjonowania w dniu 1 stycznia 2019 r.

W następstwie komunikatu Komisji z dnia 15 maja 2018 r. ⁽¹⁷⁾ w okresie od dnia 1 stycznia 2019 r. do dnia 31 sierpnia 2019 r. w rezerwie umieszczono 264 731 936 uprawnień.

W następstwie komunikatu Komisji z dnia 14 maja 2019 r. ⁽¹⁸⁾ w okresie od dnia 1 września 2019 r. do dnia 31 grudnia 2019 r. w rezerwie umieszczono 132 392 786 uprawnień.

W związku z tym na okres do dnia 31 grudnia 2019 r. w rezerwie znajdowało się 1 297 124 722 uprawnień.

3.4. Łączna liczba uprawnień w obiegu

W związku z powyższym całkowita liczba uprawnień znajdujących się w obiegu wynosi 1 385 496 166 uprawnień.

4. Wniosek

Zgodnie z zasadami rezerwy stabilności rynkowej w okresie 12 miesięcy – od dnia 1 września 2020 r. do dnia 31 sierpnia 2021 r. – w rezerwie stabilności rynkowej zostanie umieszczona łączna liczba 332 519 080 uprawnień.

Kolejna publikacja zostanie przedstawiona w maju 2021 r. w celu ustalenia liczby uprawnień, które zostaną umieszczone w rezerwie w okresie od września 2021 r. do sierpnia 2022 r.

Podsumowanie

Podaż	
a) Uprawnienia przeniesione z 2. etapu	1 749 540 826
b) Uprawnienia przydzielone bezpłatnie w okresie od dnia 1 stycznia 2013 r. do dnia 31 grudnia 2019 r., w tym z rezerwy dla nowych instalacji	5 850 263 308
c) Łączna liczba uprawnień sprzedanych na aukcji w okresie od dnia 1 stycznia 2013 r. do dnia 31 grudnia 2019 r., w tym na wczesnych aukcjach	5 229 748 000
d) Liczba uprawnień odjętych od wolumenów sprzedawanych na aukcji w latach 2014–2016	900 000 000

⁽¹²⁾ Dostępne na stronie internetowej: <http://www.eex.com/en/products/environmental-markets/emissions-auctions/archive> oraz <https://www.theice.com/marketdata/reports/148>

⁽¹³⁾ Pierwsza transza 200 milionów uprawnień – sprzedanych w latach 2011 i 2012 oraz druga transza 100 milionów uprawnień – sprzedanych w latach 2013 i 2014; więcej informacji na stronie: https://ec.europa.eu/clima/sites/clima/files/lowcarbon/ner300/docs/summary_report_ner300_monetisation_en.pdf

⁽¹⁴⁾ Na podstawie wyciągu z EUTL z dnia 1 kwietnia 2020 r.

⁽¹⁵⁾ Jeśli chodzi o zweryfikowane emisje za okres 2008–2012 – zob. wyjaśnienia dotyczące sumy przeniesionych uprawnień (pkt 3.1).

⁽¹⁶⁾ Całkowita ilość zweryfikowanych emisji opiera się na wyciągu z EUTL z dnia 1 kwietnia 2020 r. i obejmuje zweryfikowane emisje zgłoszone do dnia 31 marca 2020 r. Nie ujęto w niej zatem emisji zgłoszonych po tej dacie.

⁽¹⁷⁾ C(2018) 2801

⁽¹⁸⁾ C(2019) 3288

e) Liczba uprawnień odjętych od wolumenów sprzedawanych na aukcji w 2019 r. w następstwie komunikatów Komisji z dnia 15 maja 2018 r. i 14 maja 2019 r.	397 124 722
f) Liczba uprawnień zmonetyzowanych przez Europejski Bank Inwestycyjny do celów programu NER300	300 000 000
g) Uprawnienia do międzynarodowych jednostek emisji zrealizowane przez instalacje w odniesieniu do emisji do dnia 31 grudnia 2019 r.	450 221 816
Ogółem (podaż)	14 876 898 672
Popyt	
a) Tonaż zweryfikowanych emisji z instalacji w ramach EU ETS w okresie od dnia 1 stycznia 2013 r. do dnia 31 grudnia 2019 r.	12 193 929 203
b) Liczba uprawnień anulowanych na podstawie art. 12 ust. 4 dyrektywy 2003/87/WE do dnia 31 grudnia 2019 r.	348 581
Ogółem (popyt)	12 194 277 784
Zasoby rezerwy stabilności rynkowej	
Liczba uprawnień w rezerwie	1 297 124 722
Łączna liczba uprawnień w obiegu	1 385 496 166

KOMUNIKAT KOMISJI**w sprawie planu działania na rzecz kompleksowej unijnej polityki zapobiegania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu**

(2020/C 164/06)

I. Wprowadzenie

Komisja jest silnie zaangażowana w walkę z praniem pieniędzy i finansowaniem terroryzmu zarówno w UE, jak i na świecie. W Unii Europejskiej powinna istnieć zasada zerowej tolerancji dla pieniędzy pochodzących z nielegalnych źródeł. Niedawne nasilenie działalności przestępczej w kontekście pandemii COVID-19 ⁽¹⁾ przypomina, że przestępcy wykorzystują wszystkie możliwe sposoby prowadzenia nielegalnej działalności ze szkodą dla społeczeństwa. UE musi być w równym stopniu zdeterminowana, aby uniemożliwić im czerpanie korzyści z tych przestępstw.

Na przestrzeni trzydziestu lat UE opracowała solidne ramy regulacyjne w zakresie zapobiegania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu oraz zwalczania tych zjawisk, wsparte orzecznictwem Trybunału Sprawiedliwości UE ⁽²⁾. Przepisy unijne są szeroko zakrojone i wykraczają poza normy międzynarodowe przyjęte przez Grupę Specjalną ds. Przeciwdziałania Praniu Pieniędzy (FATF) ⁽³⁾. Zakres przedsięwzięcia i zawodów objętych tymi przepisami stale się rozszerza.

Niedawne zmiany w prawodawstwie mają na celu wzmocnienie unijnych ram w zakresie przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu (ang. Anti-Money Laundering and Countering the Financing of Terrorism, AML/CFT). Zaliczają się do nich zmiany w czwartej dyrektywie w sprawie przeciwdziałania praniu pieniędzy wprowadzone piątą dyrektywą w sprawie przeciwdziałania praniu pieniędzy ⁽⁴⁾, zaktualizowany mandat Europejskiego Urzędu Nadzoru Bankowego ⁽⁵⁾, nowe przepisy, które będą miały zastosowanie do kontroli środków pieniężnych ⁽⁶⁾ począwszy od czerwca 2021 r., zmiany w dyrektywie w sprawie wymogów kapitałowych (CRD V) ⁽⁷⁾, nowe zasady udostępniania informacji finansowych organom ścigania ⁽⁸⁾ oraz zharmonizowana definicja przestępstw i sankcji związanych z praniem pieniędzy ⁽⁹⁾.

Ponadto UE ustanowiła nowy kompleksowy system ochrony sygnalistów, którego transpozycja ma nastąpić do grudnia 2021 r. ⁽¹⁰⁾ i który uzupełnia obowiązujące przepisy o ochronie sygnalistów zawarte w czwartej dyrektywie w sprawie przeciwdziałania praniu pieniędzy. Nowy system wzmocni zdolność organów krajowych i unijnych do zapobiegania naruszeniom przepisów dotyczących – między innymi – przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu oraz do wykrywania i zwalczania takich naruszeń.

⁽¹⁾ Europol, „Pandemic profiteering: how criminals exploit the COVID-19 crisis” (Czerpanie korzyści z pandemii: w jaki sposób przestępcy wykorzystują kryzys związany z COVID-19), marzec 2020 r. Europejski Urząd Nadzoru Bankowego również przypomniał instytucjom kredytowym i finansowym o znaczeniu skutecznych systemów i mechanizmów kontroli oraz zwrócił się do właściwych organów o wsparcie tych instytucji w tym zakresie. Zob. „EBA statement on actions to mitigate financial crime risks in the COVID-19 pandemic” (Oświadczenie EUNB w sprawie działań na rzecz ograniczenia ryzyka przestępstw finansowych podczas pandemii COVID-19).

⁽²⁾ Trybunał uznał, że cel, jakim jest zwalczanie prania pieniędzy, wiąże się z ochroną porządku publicznego i może uzasadniać ograniczenie podstawowych swobód zagwarantowanych przez Traktat, w tym swobody przepływu kapitału. Ograniczenia muszą być proporcjonalne (zob. sprawy Jyske Bank Gibraltar, C-212/11 i Lhu Zeng, C-190/17).

⁽³⁾ FATF jest organem międzyrządowym, który ustanawia normy i propaguje skuteczne wprowadzanie w życie środków służących zwalczaniu prania pieniędzy i finansowania terroryzmu. Komisja, 14 państw członkowskich UE i 2 państwa EFTA-EOG są członkami FATF, natomiast 13 państw członkowskich należy do MONEYVAL, organizacji regionalnej.

⁽⁴⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/843 z dnia 30 maja 2018 r. zmieniająca dyrektywę (UE) 2015/849 w sprawie zapobiegania wykorzystywaniu systemu finansowego do prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu oraz zmieniająca dyrektywę 2009/138/WE i 2013/36/UE (Dz.U. L 156 z 19.6.2018, s. 43).

⁽⁵⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/2175 z dnia 18 grudnia 2019 r. zmieniające rozporządzenie (UE) nr 1093/2010 w sprawie ustanowienia Europejskiego Urzędu Nadzoru (Europejskiego Urzędu Nadzoru Bankowego), rozporządzenie (UE) nr 1094/2010 w sprawie ustanowienia Europejskiego Urzędu Nadzoru (Europejskiego Urzędu Nadzoru Ubezpieczeń i Pracowniczych Programów Emerytalnych), rozporządzenie (UE) nr 1095/2010 w sprawie ustanowienia Europejskiego Urzędu Nadzoru (Europejskiego Urzędu Nadzoru Giełd i Papierów Wartościowych), rozporządzenie (UE) nr 600/2014 w sprawie rynków instrumentów finansowych, rozporządzenie (UE) 2016/1011 w sprawie indeksów stosowanych jako wskaźniki referencyjne w instrumentach finansowych i umowach finansowych lub do pomiaru wyników funduszy inwestycyjnych oraz rozporządzenie (UE) 2015/847 w sprawie informacji towarzyszących transferom środków pieniężnych (Dz.U. L 334 z 27.12.2019, s. 1).

⁽⁶⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1672 z dnia 23 października 2018 r. w sprawie kontroli środków pieniężnych wwożonych do Unii lub wywożonych z Unii oraz uchylające rozporządzenie (WE) nr 1889/2005 (Dz.U. L 284 z 12.11.2018, s. 6).

⁽⁷⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/878 z dnia 20 maja 2019 r. zmieniająca dyrektywę 2013/36/UE w odniesieniu do podmiotów zwolnionych, finansowych spółek holdingowych, finansowych spółek holdingowych o działalności mieszanej, wynagrodzeń, środków i uprawnień nadzorczych oraz środków ochrony kapitału (Dz.U. L 150 z 7.6.2019, s. 253).

⁽⁸⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1153 z dnia 20 czerwca 2019 r. ustanawiająca zasady ułatwiające korzystanie z informacji finansowych i innych informacji w celu zapobiegania niektórym przestępstwom, ich wykrywania, prowadzenia dochodzeń w ich sprawie lub ich ścigania oraz uchylająca decyzję Rady 2000/642/WSiSW (Dz.U. L 186 z 11.7.2019, s. 122).

⁽⁹⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1673 z dnia 23 października 2018 r. w sprawie zwalczania prania pieniędzy za pomocą środków prawnokarnych (Dz.U. L 284 z 12.11.2018, s. 22).

⁽¹⁰⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1937 z dnia 23 października 2019 r. w sprawie ochrony osób zgłaszających naruszenia prawa Unii (Dz.U. L 305 z 26.11.2019, s. 17).

Upowszechnia się jednak zgodne przekonanie, że trzeba znacznie ulepszyć te ramy. Należy wyeliminować istotne rozbieżności w sposobie ich stosowania i poważne niedociągnięcia w egzekwowaniu przepisów.

W komunikacie „Jak zapewnić lepsze wdrażanie ram regulacyjnych UE dotyczących przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu”⁽¹¹⁾ oraz towarzyszących mu sprawozdaniach z lipca 2019 r. Komisja określiła środki potrzebne do zapewnienia kompleksowej polityki unijnej w sprawie zapobiegania praniu pieniędzy i przeciwdziałania finansowaniu terroryzmu (AML/CFT). Obejmują one lepsze wdrażanie obowiązujących przepisów, ujęcie ich w bardziej szczegółowym i zharmonizowanym zbiorze, spójny nadzór wysokiej jakości dzięki m.in. powierzeniu organowi unijnemu określonych zadań nadzorczych, wzajemne połączenie scentralizowanych rejestrów rachunków bankowych oraz wzmocnienie mechanizmu koordynacji i wspierania pracy jednostek analityki finansowej.

Stanowisko to popierają Parlament Europejski i Rada. W rezolucji z dnia 19 września 2019 r.⁽¹²⁾ Parlament Europejski wezwał do nadania większej dynamiki inicjatywom, które mogłyby wzmocnić działania w zakresie AML/CFT na szczeblu UE, oraz zaapelował o szybką transpozycję przepisów UE przez państwa członkowskie. W dniu 5 grudnia 2019 r. Rada do Spraw Gospodarczych i Finansowych przyjęła konkluzje dotyczące priorytetów strategicznych w zakresie AML/CFT⁽¹³⁾, zwracając się do Komisji o przeanalizowanie działań, które mogłyby wzmocnić obowiązujące ramy.

Komisja zamierza wdrożyć kompleksową politykę w zakresie AML/CFT, dostosowaną do konkretnych zagrożeń, rodzajów ryzyka i słabych punktów, z którymi zmagają się obecnie UE⁽¹⁴⁾, i pomyślaną w taki sposób, który będzie można skutecznie modyfikować, uwzględniając innowacje. Wzmocnione ramy AML/CFT będą ponadto sprzyjać integralności systemu finansowego UE, co jest konieczne do dokończenia realizacji unii bankowej oraz unii gospodarczej i walutowej.

Z zastrzeżeniem przeprowadzenia oceny skutków, w tym wpływu na prawa podstawowe, należy wprowadzić zintegrowany unijny system AML/CFT. W oparciu o przykład reform wprowadzonych w dziedzinie regulacji ostrożnościowej i nadzoru ostrożnościowego sektora bankowego podstawę tego systemu powinny stanowić zharmonizowany zbiór przepisów oraz organ nadzorczy na szczeblu UE działający w ścisłej współpracy z właściwymi organami krajowymi, z myślą o zapewnieniu spójnego nadzoru wysokiej jakości na całym jednolitym rynku. Powinno to iść w parze z ustanowieniem unijnego mechanizmu wsparcia i koordynacji dla jednostek analityki finansowej, co zwiększy ich skuteczność, oraz z połączeniem krajowych scentralizowanych rejestrów rachunków bankowych, co przyspieszy transgraniczny dostęp organów ścigania i jednostek analityki finansowej do informacji o rachunkach bankowych.

W niniejszym planie działania opisano, w jaki sposób Komisja zamierza zrealizować te cele w oparciu o sześć filarów:

- zapewnienie skutecznego wdrożenia obowiązujących unijnych ram AML/CFT,
- ustanowienie jednolitego unijnego zbioru przepisów dotyczących AML/CFT,
- wprowadzenie na szczeblu UE nadzoru w zakresie AML/CFT,
- ustanowienie mechanizmu wsparcia i współpracy dla jednostek analityki finansowej,
- egzekwowanie przepisów prawa karnego i wymiana informacji na szczeblu unijnym,
- wzmocnienie wymiaru międzynarodowego unijnych ram AML/CFT.

II. Zapewnienie skutecznego wdrożenia obowiązujących unijnych ram AML/CFT

Głównym priorytetem jest zapewnienie, aby unijne przepisy w zakresie AML/CFT były rygorystycznie i skutecznie wdrażane przez państwa członkowskie, właściwe organy i podmioty zobowiązane. Wymaga to działań na kilku frontach.

⁽¹¹⁾ COM(2019) 360 final.

⁽¹²⁾ Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 19 września 2019 r. w sprawie stanu wdrażania przepisów Unii dotyczących przeciwdziałania praniu pieniędzy (2019/2820(RSP))

⁽¹³⁾ Konkluzje Rady z dnia 5 grudnia 2019 r. dotyczące priorytetów strategicznych w zakresie przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu (14823/19)

⁽¹⁴⁾ Jak podkreślono w ostatniej unijnej ponadnarodowej ocenie ryzyka – sprawozdaniu Komisji w sprawie oceny ryzyka związanego z praniem pieniędzy i finansowaniem terroryzmu, które ma wpływ na rynek wewnętrzny i dotyczy działalności transgranicznej, COM (2019) 370 final.

Zapewnienie skutecznej transpozycji i skutecznego wdrożenia dyrektywy w sprawie przeciwdziałania praniu pieniędzy

W odniesieniu do transpozycji czwartej dyrektywy w sprawie przeciwdziałania praniu pieniędzy Komisja wszczęła postępowania w sprawie uchybienia zobowiązaniom państwa członkowskiego przeciwko wszystkim państwom członkowskim w związku z brakiem pełnej transpozycji tej dyrektywy. Kilka państw członkowskich w odpowiedzi na stwierdzenie tych uchybień przyjęło nowe przepisy, co doprowadziło do zamknięcia odnośnych postępowań, o których mowa powyżej. Postępowania przeciwko pozostałym państwom członkowskim są nadal w toku. Badanie oceniające skuteczne stosowanie w państwach członkowskich czwartej dyrektywy w sprawie przeciwdziałania praniu pieniędzy zostanie ukończony do połowy 2021 r. i będzie uwzględnione w sprawozdaniu na temat skutecznego stosowania tejże dyrektywy, które Komisja musi przedstawić ⁽¹⁵⁾.

Jeżeli chodzi o transpozycję piątej dyrektywy w sprawie przeciwdziałania praniu pieniędzy, która miała nastąpić do dnia 10 stycznia 2020 r., Komisja wszczęła już szereg postępowań w sprawie uchybienia zobowiązaniom państwa członkowskiego przeciwko tym państwom członkowskim, które nie zgłosiły żadnych środków transpozycji. Komisja będzie ściśle monitorować tworzenie przez państwa członkowskie centralnych mechanizmów rachunków bankowych i rejestrów beneficjentów rzeczywistych w celu zagwarantowania, by były one zasilane wysokiej jakości danymi.

Rozpoczęto już prace nad wzajemnym połączeniem rejestrów beneficjentów rzeczywistych, które zaczną funkcjonować w 2021 r. W 2021 r. Komisja wyda również trzecią ponadnarodową ocenę ryzyka, która ma stanowić wkład w sformułowanie podejścia opartego na analizie ryzyka.

Monitorowanie zdolności państw członkowskich w zakresie zapobiegania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu oraz zwalczania tych zjawisk

Pranie pieniędzy ma szkodliwy wpływ nie tylko na stabilność systemu finansowego UE, ale również na gospodarkę, dobre zarządzanie i zaufanie inwestorów. W ramach cyklu europejskiego semestru Komisja analizuje, w jaki sposób przepisy w zakresie AML/CFT są stosowane w praktyce w państwach członkowskich, co prowadzi do przyjęcia przez Radę zaleceń dla poszczególnych krajów dotyczących AML/CFT. Ponadto Komisja, w ramach swojego programu wspierania reform strukturalnych, udziela państwom członkowskim wsparcia technicznego we wdrażaniu tych niezbędnych reform w celu zlikwidowania niektórych z najistotniejszych luk w unijnym systemie AML/CFT. Te luki to m.in. niewystarczająca liczba pracowników właściwych organów oraz niedociągnięcia w stosowaniu podejścia opartego na analizie ryzyka i ograniczaniu ryzyka wynikającego z nadużyć związanych z firmami przykrywkami, programami złotych wiz i systemami przyznawania obywatelstwa.

Europejski Urząd Nadzoru Bankowego (EUNB)

Mandat EUNB został niedawno wzmocniony rozporządzeniem (UE) 2019/2175 ⁽¹⁶⁾, na mocy którego powierzono EUNB obowiązek prowadzenia, koordynowania i monitorowania wysiłków w zakresie AML/CFT podejmowanych przez wszystkie unijne podmioty świadczące usługi finansowe i właściwe organy. EUNB jest również uprawniony do ustanowienia ogólnounijnej bazy danych dotyczących zagrożeń i działań nadzorczych w zakresie AML/CFT, przeprowadzania ocen ryzyka w odniesieniu do właściwych organów oraz, w razie potrzeby, zwracania się do organów o przeprowadzenie postępowań wyjaśniających i rozważenie podjęcia działań odnoszących się do poszczególnych instytucji finansowych. Komisja oczekuje, że EUNB w pełni wykorzysta swoje wzmocnione uprawnienia, w szczególności jeżeli chodzi o badanie, czy dany krajowy organ nadzorczy naruszył prawo Unii, wykonując swoje zadania. EUNB rozpoczął już przeprowadzanie przeglądów wdrażania i opublikował pierwsze sprawozdanie w lutym 2020 r. ⁽¹⁷⁾ W sprawozdaniu tym zwrócono uwagę na szereg wyzwań i stwierdzono, że podejścia właściwych organów do nadzoru nad bankami w zakresie AML/CFT nie zawsze były skuteczne.

Jak określono w sekcji IV, ustanowienie organu nadzorczego na szczeblu UE poprawi przestrzeganie przepisów. To z kolei zapewni po pierwsze podejmowanie odpowiednich działań zapobiegających sytuacjom, w których dochodzi do prania pieniędzy, oraz – w razie niemożności osiągnięcia tego celu – zagwarantuje nakładanie skutecznych sankcji. Nowy organ nadzorczy na szczeblu UE będzie pomyślany w taki sposób, aby zapewnić mu niezbędne kompetencje w zakresie AML/CFT, zdolności i uprawnienia dochodzeniowe oraz strukturę decyzyjną umożliwiającą skuteczniejsze wdrażanie przepisów i podejmowanie działań zapobiegawczych w przypadku wystąpienia podejrzeń, tak aby zagwarantować skuteczne stosowanie jednolitego zbioru przepisów. Komisja jest zdania, że kontrole na miejscu mające na celu ocenę skuteczności ram AML/CFT w państwach członkowskich będą miały kluczowe znaczenie dla osiągnięcia wysokich standardów jakości w całej Unii.

⁽¹⁵⁾ Art. 65 ust. 1 czwartej dyrektywy w sprawie przeciwdziałania praniu pieniędzy.

⁽¹⁶⁾ Zob. przypis 5.

⁽¹⁷⁾ Sprawozdanie EUNB na temat podejścia właściwych organów do nadzoru nad bankami w zakresie przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu, EBA/Rep/2020/06.

Komisja będzie nadal zapewniać pełną i prawidłową transpozycję przepisów dotyczących AML/CFT i zaproponuje w drugim kwartale 2020 r. zalecenia dla poszczególnych krajów w sprawie AML/CFT.

III. Opracowanie szczegółowego zbioru przepisów

Unijne ramy prawne mają wszechstronny charakter. Stopniowo rozszerzono w nich zakres tzw. podmiotów zobowiązanych⁽¹⁸⁾ oraz wykaz przestępstw źródłowych, położono większy nacisk na własność rzeczywistą i podejście oparte na analizie ryzyka oraz w dużej mierze usunięto przeszkody w komunikacji i współpracy między właściwymi organami. Ramy te zapewniają państwom członkowskim kompleksowe otoczenie regulacyjne służące zwalczaniu prania pieniędzy i finansowania terroryzmu.

Jednak obecne podejście do przepisów unijnych doprowadziło do rozbieżności we wdrażaniu ram w poszczególnych państwach członkowskich, a częściowo do ustanowienia dodatkowych wymogów wykraczających poza wymogi określone w prawie Unii. Do takich środków zalicza się określenie dodatkowych podmiotów zobowiązanych, takich jak platformy finansowania społecznościowego lub sprzedawcy diamentów, przyznanie jednostkom analityki finansowej uprawnień do zamrażania aktywów oraz wprowadzenie ograniczeń w płatnościach gotówkowych⁽¹⁹⁾. Skutkuje to zróżnicowaniem prawa w obrębie UE, co prowadzi do powstania dodatkowych kosztów i obciążeń dla podmiotów świadczących usługi transgraniczne lub do wykorzystywania tzw. arbitrażu regulacyjnego, w ramach którego przedsiębiorstwa rejestrują swoją działalność tam, gdzie przepisy są bardziej liberalne.

Brak szczegółowości w obowiązujących przepisach i nieprecyzyjny podział obowiązków w odniesieniu do kwestii transgranicznych skutkuje rozbieżnymi interpretacjami dyrektywy w poszczególnych państwach członkowskich. Niewystarczająca współpraca między właściwymi organami (jednostkami analityki finansowej, organami nadzoru, organami ścigania oraz organami celnymi i podatkowymi), zarówno na szczeblu krajowym, jak i transgranicznym, stwarza potencjalne luki prawne, które mogą być wykorzystywane przez przestępców. Europejskie Urzędy Nadzoru stwierdziły ponadto⁽²⁰⁾, że rozbieżności w podejściu regulacyjnym do nadzoru i w stosowaniu podejścia opartego na analizie ryzyka utrudniają świadczenie usług transgranicznych i zwiększają koszty ponoszone przez przedsiębiorstwa, a jednocześnie zakłócają sprawne funkcjonowanie unijnych ram AML/CFT. Kwestia ta jest szczególnie istotna w obszarze FinTech, a EUNB zalecił Komisji harmonizację wymogów, które powinny mieć zastosowanie do przedsiębiorstw z tego sektora⁽²¹⁾, jeżeli stwarzają one ryzyko związane z praniem pieniędzy / finansowaniem terroryzmu.

Unijne przepisy dotyczące AML/CFT muszą stać się bardziej szczegółowe, bardziej precyzyjne i w mniejszym stopniu podatne na możliwość zróżnicowanego wdrażania. Niektóre dodatkowe wymogi nałożone przez państwa członkowskie przy transpozycji dyrektyw w sprawie przeciwdziałania praniu pieniędzy mogą się jednak przyczynić do wzmocnienia ram AML/CFT i mogłyby zostać włączone do przyszłego zbioru przepisów unijnych. Aby ograniczyć rozbieżności w wykładni i stosowaniu przepisów, niektóre części dyrektywy w sprawie przeciwdziałania praniu pieniędzy powinny zostać przekształcone w przepisy stosowane bezpośrednio, ustanowione w rozporządzeniu. Powinno to dotyczyć co najmniej przepisów określających wykaz podmiotów zobowiązanych, wymogów należytej staranności w zakresie weryfikacji klientów, kontroli wewnętrznych, obowiązków sprawozdawczych, a także przepisów dotyczących rejestrów beneficjentów rzeczywistych i centralnych mechanizmów rachunków bankowych. Należy również rozważyć bardziej zharmonizowane podejście do identyfikacji osób zajmujących eksponowane stanowiska polityczne. Szczególną uwagę należy zwrócić na skuteczność systemu, bardziej szczegółowo określając strukturę nadzoru i zadania nadzorcze w odniesieniu do wszystkich podmiotów zobowiązanych oraz zadania jednostek analityki finansowej (zob. kolejne sekcje). Zintegrowany unijny system AML/CFT wymagał będzie również wystarczająco szczegółowego zbioru przepisów, aby ułatwić bezpośredni nadzór.

Ponadto, jeżeli chodzi o przepisy szczegółowe, można by osiągnąć dalszą harmonizację dzięki nadaniu uprawnień do przyjmowania bardziej szczegółowych przepisów w drodze aktów delegowanych lub wykonawczych w celu dostosowania się do zmieniających się sytuacji.

⁽¹⁸⁾ Oprócz sektora finansowego, przedstawiciele zawodów prawniczych i biegłych rewidentów unijne ramy mają również zastosowanie do pośredników w obrocie nieruchomości, usług w zakresie gier hazardowych, osób prowadzących handel towarami, podmiotów zajmujących się świadczeniem usług wymiany walut pomiędzy walutami wirtualnymi a walutami fiducyjnymi, dostawców kont waluty wirtualnej i osób handlujących dziełami sztuki.

⁽¹⁹⁾ Sprawozdanie Komisji dla Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie ograniczeń dotyczących płatności gotówkowych, COM(2018) 483 final. Dalsza ukierunkowana ocena tej kwestii zostanie przeprowadzona w 2021 r.

⁽²⁰⁾ Wspólna opinia Europejskich Urzędów Nadzoru w sprawie ryzyka związanego z praniem pieniędzy i finansowaniem terroryzmu mającego wpływ na sektor finansowy Unii Europejskiej, 4 października 2019 r.

⁽²¹⁾ Sprawozdanie EUNB w sprawie potencjalnych przeszkód dla transgranicznego świadczenia usług bankowych i płatniczych, 29 października 2019 r.

Należy rozszerzyć zakres przepisów unijnych, aby uwzględnić wpływ innowacji technologicznych i zmiany w normach międzynarodowych. Z prac prowadzonych na szczeblu międzynarodowym wynika, że należałoby rozszerzyć zakres sektorów lub podmiotów objętych przepisami w zakresie AML/CFT i zbadać, w jaki sposób przepisy te powinny się stosować wobec dostawców usług związanych z aktywami wirtualnymi, którzy dotychczas nie są nimi objęci⁽²²⁾. Inne środki mogłyby obejmować ułatwienie korzystania z identyfikacji cyfrowej do celów zdalnej identyfikacji klientów i weryfikacji ich tożsamości, jak również w celu nawiązywania stosunków gospodarczych na odległość; mogłyby one także obejmować wprowadzenie pułapu dla płatności gotówkowych opiewających na duże kwoty. Ponadto konieczne jest ogólnounijne wzajemne połączenie centralnych mechanizmów rachunków bankowych w celu przyspieszenia dostępu organów ścigania i jednostek analityki finansowej do informacji finansowych i w celu ułatwienia współpracy transgranicznej.

Biorąc pod uwagę wzrost cyberprzestępczości finansowej, a zwłaszcza oszustw, można by rozważyć wprowadzenie przepisów ułatwiających jednostkom analityki finansowej zamrażanie mienia w postępowaniu administracyjnym oraz zobowiązujących instytucje finansowe do rozpatrywania i realizacji żądań zwrotu płatności. Dalsze zagrożenia wynikają z programów obywatelstwa i ułatwień pobytowych dla inwestorów. Konieczne będzie zwrócenie należytej uwagi na to, w jaki sposób zagrożenia te można ograniczyć. Należy również poświęcić uwagę sektorom stwarzającym ryzyko, zidentyfikowanym w ramach ponadnarodowej oceny ryzyka.

Podczas prac nad wprowadzeniem takich nowych środków istotne będzie ograniczenie do minimum dodatkowych obciążeń finansowych i administracyjnych dla państw członkowskich i podmiotów zobowiązanych oraz postępowanie zgodne z podejściem opartym na analizie ryzyka.

W obliczu zwiększonych kar za uchybienia w zakresie AML/CFT podmioty zobowiązane poszukują sposobów skuteczniejszego przestrzegania przepisów – od przeznaczenia dodatkowych zasobów i opracowania szeroko zakrojonych programów działań zaradczych poprzez dokonanie radykalnej rewizji swoich modeli biznesowych, aż po rezygnację z niektórych produktów, klientów lub rynków, w tym z bankowości korespondenckiej. Może to wywołać niezamierzone skutki w zakresie świadczenia usług finansowych i finansowania gospodarki. Rozwiązania technologiczne, które mogą przyczynić się do skutecznego wykrywania podejrzanych transakcji i działań, muszą być zgodne z międzynarodowymi i unijnymi normami w zakresie AML/CFT oraz z innymi przepisami unijnymi, w tym z przepisami dotyczącymi ochrony danych i ochrony konkurencji.

Ponieważ unijne przepisy w zakresie AML/CFT nie mają na celu uniemożliwienia dostępu do legalnych usług finansowych, potrzebna jest większa jasność co do tego, w jaki sposób przepisy te są powiązane z innymi przepisami w sektorze finansowym⁽²³⁾. Należy rozważyć, czy i w jakich okolicznościach pranie pieniędzy lub finansowanie terroryzmu mogłoby prowadzić do stwierdzenia upadłości lub zagrożenia upadłością i ewentualnego uruchomienia restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji banku na podstawie dyrektywy w sprawie naprawy oraz restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji banków⁽²⁴⁾ lub zainicjowania likwidacji zgodnie ze standardowym postępowaniem upadłościowym, a także do konieczności wypłaty rekompensaty deponentom. Większa przejrzystość przepisów dyrektywy w sprawie systemów gwarancji depozytów⁽²⁵⁾ mogłaby korzystnie wpłynąć na dalsze ograniczenie ryzyka, że deponentom podejrzanym o działania w zakresie prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu wypłacane są rekompensaty w ramach systemu gwarancji depozytów, a jednocześnie zostałaby precyzyjniej określona rola systemów gwarancji depozytów i innych właściwych organów ds. AML/CFT. Pod rozważyć należy również wziąć to, w jaki sposób pogodzić wynikający z dyrektywy w sprawie rachunków płatniczych⁽²⁶⁾ obowiązek udostępnienia każdemu klientowi podstawowego rachunku z obowiązkiem w zakresie AML/CFT polegającym na tym, że podmioty zobowiązane muszą rozwiązać stosunek gospodarczy, jeżeli mają podejrzenia co do klienta lub nie mogą uzyskać zaktualizowanych informacji na jego temat. Ponadto trzeba będzie przeprowadzić przegląd, aby ocenić, czy kategorie dostawców usług płatniczych obecnie objętych przepisami w zakresie AML/CFT są odpowiednie.

Ramy usług finansowych mogłyby zostać tak dopracowane, aby zapewnić nałożenie na organy nadzoru ostrożnościowego konkretnych obowiązków dotyczących wymiany informacji z ich odpowiednikami w zakresie AML/CFT. W ramach badań kompetencji i reputacji wymaganych na mocy przepisów dotyczących usług finansowych należy stosować bardziej rygorystyczne warunki odnoszące się do AML/CFT.

⁽²²⁾ FATF definiuje aktywa wirtualne jako cyfrowe wyznaczniki wartości, które mogą być przedmiotem obrotu cyfrowego lub mogą być przekazywane i które mogą być wykorzystywane do celów płatności lub inwestycji. Wirtualne aktywa nie obejmują cyfrowych wyznaczników walut fiducjarnych, papierów wartościowych i innych aktywów finansowych objętych już normami FATF.

⁽²³⁾ Zob. również zapowiedź w programie prac Komisji, że Komisja przedstawi ramy prawne dotyczące kryptowalut.

⁽²⁴⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/59/UE z dnia 15 maja 2014 r. ustanawiająca ramy na potrzeby prowadzenia działań naprawczych oraz restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji w odniesieniu do instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych (Dz.U. L 173 z 12.6.2014, s. 190).

⁽²⁵⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/49/UE z dnia 16 kwietnia 2014 r. w sprawie systemów gwarancji depozytów (Dz.U. L 173 z 12.6.2014, s. 149).

⁽²⁶⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/92/UE z dnia 23 lipca 2014 r. w sprawie porównywalności opłat związanych z rachunkami płatniczymi, przenoszenia rachunku płatniczego oraz dostępu do podstawowego rachunku płatniczego (Dz.U. L 257 z 28.8.2014, s. 214).

Podmioty zobowiązane, które uzyskują dostęp do informacji istotnych dla przeprowadzenia z należytą starannością weryfikacji klientów, oraz organy publiczne wymieniające między sobą informacje, w tym również poza UE, muszą w pełni przestrzegać unijnych przepisów dotyczących ochrony danych. Na przykład zapewnienie podmiotom zobowiązanym dostępu do niektórych publicznych rejestrów może budzić obawy związane z ochroną danych. Trudności w zapewnieniu zgodności z wymogami ochrony i poufności danych sygnalizowano również w kontekście wymiany informacji między właściwymi organami. Kwestie te powinny zostać należycie rozwiązane.

W pierwszym kwartale 2021 r. Komisja przedstawi wnioski ustawodawcze mające na celu opracowanie jednolitego zbioru przepisów w dziedzinie AML/CFT w oparciu o dogłębną ocenę skutków.

IV. Wprowadzenie na szczeblu UE nadzoru w zakresie AML/CFT

Nadzór stanowi kluczowy element skutecznych ram AML/CFT. Znaczenie odpowiedniego nadzoru zostało potwierdzone w pakiecie z lipca 2019 r. dotyczącym przeciwdziałania praniu pieniędzy, w którym analiza szeregu przypadków prania pieniędzy ujawniła istotne niedociągnięcia w odniesieniu do zarządzania ryzykiem przez instytucje kredytowe i nadzoru nad nimi sprawowanego zarówno przez organy odpowiedzialne za nadzór w zakresie AML/CFT, jak i organy nadzoru ostrożnościowego. Jednocześnie niedawne domniemane przypadki prania pieniędzy ujawnione przez media z nurtu dziennikarstwa śledczego wskazują również na wadliwy nadzór nad podmiotami niefinansowymi.

Te palące kwestie wynikają zarówno z koncepcji ram nadzorczych, jak i ich wdrażania. Nadzór w dziedzinie AML/CFT w UE prowadzony jest obecnie na poziomie poszczególnych państw członkowskich. Jego jakość i skuteczność w obrębie UE są zróżnicowane ze względu na znaczne różnice w zasobach ludzkich i finansowych, umiejętnościach oraz znaczeniu przypisywanym temu zadaniu. Unia nie posiada wystarczająco skutecznych metod postępowania w przypadku incydentów związanych z AML/CFT, w których występują aspekty transgraniczne. Unijne ramy AML/CFT są najwyżej tak silne jak ich najslabsze ogniwo, a uchybienia jednego właściwego organu krajowego stwarzają zagrożenie dla całego jednolitego rynku. W konsekwencji UE jako całość ponosi straty finansowe, gospodarcze i wizerunkowe.

UE nie może sobie pozwolić na to, by czekać, aż pojawią się kolejne problemy, zanim zostanie utworzony skuteczny system nadzoru w zakresie AML/CFT, który przyczyni się do sprawnego funkcjonowania jednolitego rynku i unii bankowej. Wysokiej jakości nadzór w zakresie AML/CFT w całej UE jest konieczny do odbudowy zaufania wśród obywateli i szerszej społeczności międzynarodowej.

Istnieje wyraźna i udokumentowana potrzeba ustanowienia zintegrowanego systemu nadzoru w zakresie AML/CFT na szczeblu UE, który zapewni spójne i właściwe stosowanie zbioru przepisów dotyczących AML/CFT w całej UE oraz będzie sprzyjał skutecznej współpracy między wszystkimi odpowiednimi właściwymi organami. Chociaż sektory i kwestie, o których mowa, mogą się znacznie różnić, doświadczenia związane z tworzeniem i funkcjonowaniem istniejących na szczeblu UE mechanizmów, którym powierzono scentralizowane zadania nadzorcze, takich jak Jednolity Mechanizm Nadzorczy, Jednolita Rada ds. Restrukturyzacji i Uporządkowanej Likwidacji oraz Europejski System Nadzoru Finansowego, mogą dostarczyć przydatnych spostrzeżeń.

Utworzenie na szczeblu UE systemu nadzoru w zakresie AML/CFT w celu integracji i uzupełnienia systemów krajowych pozwoli zaradzić fragmentacji nadzoru, zapewni zharmonizowane stosowanie przepisów w zakresie AML/CFT w UE oraz ich skuteczne egzekwowanie, wesprze działania nadzorcze prowadzone na miejscu oraz zapewni stały przepływ informacji na temat bieżących środków i istotnych stwierdzonych niedociągnięć. Krajowe organy nadzoru będą nadal stanowić podstawowy element tego systemu i będą nadal odpowiadać za większość bieżącego nadzoru. Ustanowienie unijnego centrum tego systemu jest najważniejsze, a jego funkcje, kompetencje i interakcja z krajowymi organami nadzoru będą musiały zostać jasno określone we wniosku ustawodawczym.

Funkcje organu sprawującego nadzór na szczeblu UE w zakresie AML/CFT

Organowi nadzoru w zakresie AML/CFT na szczeblu UE należy powierzyć bardzo jasno określone uprawnienia do nadzorowania i instruowania organów krajowych, jeżeli chodzi o realizację różnych zadań związanych z AML/CFT, oraz do zacieśnienia koordynacji z organami nadzoru spoza UE. W ramach sformalizowanej procedury należy określić wzajemne zależności i odpowiednie uprawnienia unijnych i krajowych organów nadzoru.

Konieczność zapewnienia wysokiej jakości nadzoru w sprawach transgranicznych oraz wyeliminowania słabych ogniw w unijnych ramach nadzoru stanowią ważne powody powierzenia organowi unijnemu bezpośrednich zadań nadzorczych w zakresie AML/CFT w odniesieniu do niektórych podmiotów zobowiązanych, za które mógłby on ponosić wyłączną lub wspólną odpowiedzialność. Oznacza to możliwość dokonywania przeglądu wewnętrznych polityk, procedur i kontroli, a także ich skutecznego wdrażania przez nadzorowane podmioty, jak również przeglądu dokumentacji dotyczącej transakcji i klientów. Unijny organ nadzoru mógłby otrzymać, samodzielnie lub wspólnie z krajowym organem nadzoru, zadanie sprawowania nadzoru nad jasno określonymi podmiotami zobowiązanymi lub rodzajami działalności przez dany okres, w oparciu o stopień stwarzanego przez nie zagrożenia. Organ ten wniósłby wartość dodaną dzięki monitorowaniu i ocenianiu różnych rodzajów ryzyka w całej UE. Czerpiąc inspirację z konstrukcji organów unijnych działających w innych dziedzinach, nadzór UE można by zapewnić poprzez mechanizm obejmujący decyzje podejmowane na szczeblu UE i egzekwowane przez jednostki organizacyjne UE w państwach członkowskich.

Innym wariantem mogłoby być połączenie bezpośrednich uprawnień nadzorczych w odniesieniu do niektórych rodzajów podmiotów zobowiązanych, które to uprawnienia byłyby wykonywane w porozumieniu z państwami członkowskimi, i uprawnień w zakresie koordynacji i kontroli w odniesieniu do innych podmiotów. Komisja zaproponuje mechanizm nadzorczy zgodny z zasadami proporcjonalności i pomocniczości oraz istniejącym orzecznictwem w odniesieniu do uprawnień, które mogą zostać powierzone agencjom Unii.

Zakres nadzoru na szczeblu UE

Ryzyko prania pieniędzy występuje zarówno w sektorze finansowym, jak i poza nim, a ponadto jest zmienne w czasie i różne w poszczególnych państwach członkowskich. Wprowadzenie skuteczniejszego nadzoru wymagałoby, aby mandat unijnego organu nadzoru w zakresie AML/CFT od początku obejmował wszystkie obszary ryzyka, z uwzględnieniem poważnego charakteru ryzyka, z jakim borykają się wszystkie sektory. Zapewniłoby to unijnym organom nadzoru od samego początku wszystkie narzędzia niezbędne do harmonizacji praktyk w całej UE i zapewnienia wysokiego poziomu nadzoru we wszystkich sektorach. Biorąc pod uwagę złożoność zadań i samą liczbę podmiotów zobowiązanych w całej UE, koncepcja organu nadzoru w zakresie AML/CFT może również zakładać stopniowy rozwój, umożliwiając mu, w miarę jego umacniającej się pozycji i dowiedzionej skuteczności, objęcie nadzorem wszystkich sektorów (finansowych i niefinansowych) podlegających obowiązkom w zakresie AML/CFT.

Rozwiązaniem alternatywnym mogłaby być bezpośrednia odpowiedzialność unijnego organu nadzoru za sektor finansowy w ramach zintegrowanego systemu z krajowym organem nadzoru i pośrednia odpowiedzialność za nadzór nad sektorem niefinansowym. Pośredni nadzór nad sektorem niefinansowym umożliwiłby organowi unijnemu interwencję, w przypadkach, w których zostanie to uznane za konieczne, w celu zapewnienia wysokiej jakości nadzoru w sektorze niefinansowym w całej Unii.

Inne warianty, zakładające węższy zakres, wiązałyby się z nadzorowaniem przez unijny organ nadzoru wyłącznie instytucji finansowych, które odpowiadają za największą część wszystkich transakcji finansowych. Centralizację nadzoru w tym sektorze można by łatwiej osiągnąć, jako że podlega on już w dużym stopniu regulacji i nadzorowi. Wariant ten pozostawiłby jednak słabe ogniska w unijnych ramach nadzoru i nie zapewniłby skutecznego systemu AML/CFT.

We wszystkich przypadkach podejście do nadzoru w zakresie AML/CFT oparte na analizie ryzyka, określone zarówno w prawie Unii, jak i w normach międzynarodowych, wymaga identyfikacji czynników ryzyka odnoszących się do prania pieniędzy i finansowania terroryzmu oraz przydzielenia zasobów przeznaczonych na nadzór w oparciu o wyniki specjalnej oceny ryzyka. Nadzór na szczeblu UE musi mieć na celu uwzględnienie ryzyka i dalszy rozwój wiedzy fachowej uzyskanej w tym zakresie przez krajowe organy nadzoru.

Na koniec można by również zbadać, czy takiemu organowi nadzoru należy powierzyć niektóre kompetencje w zakresie monitorowania i wspierania realizacji zamrożenia aktywów w ramach unijnych środków ograniczających (sankcji) w poszczególnych państwach członkowskich. Mimo że istniejące zadania i wyzwania mogą się różnić w różnych wymiarach, jeżeli chodzi o AML/CFT i środki ograniczające, istnieją również pewne wspólne wyzwania i synergia, które warto ocenić.

Który organ UE?

Zadanie polegające na zapewnieniu nadzoru na szczeblu UE można by powierzyć istniejącej agencji UE, a mianowicie EUNB, albo nowemu specjalnemu podmiotowi.

Niedawno przyjęte przepisy zobowiązują EUNB do prowadzenia, koordynowania i monitorowania działań mających na celu wzmocnienie środków w zakresie AML/CFT w całej UE w odniesieniu do instytucji finansowych. Powierzenie EUNB dodatkowych obowiązków nadzorczych w zakresie AML/CFT miałyby wyraźne zalety, jeżeli chodzi o zapewnienie ciągłości i szybkiego działania. Wariant ten wymagałby jednak również istotnej reformy EUNB, a także znacznego poszerzenia wiedzy i kompetencji w zakresie AML/CFT. Procedury zarządzania i podejmowania decyzji obowiązujące w EUNB musia-

łyby zostać w znacznym stopniu poddane przeglądowi, aby zagwarantować, że decyzje w zakresie nadzoru podejmowane są zawsze w sposób niezależny, w wyłącznym interesie UE. Ponadto konieczne byłoby zwiększenie jego zdolności i uprawnień w zakresie prowadzenia dochodzeń. Biorąc pod uwagę mandat i zdolności EUNB, nadzór nad podmiotami zobowiązanymi poza sektorem finansowym mógłby okazać się trudny do zorganizowania na poziomie tego urzędu.

Alternatywnym rozwiązaniem mogłoby być ustanowienie nowego, specjalnego unijnego organu nadzorczego ds. przeciwdziałania praniu pieniędzy, który byłby właściwy w zakresie nadzoru nad podmiotami zobowiązanymi zarówno w sektorze finansowym, jak i niefinansowym. Pozwoliłoby to na maksymalną elastyczność w opracowaniu systemu dostosowanego pod względem organizacji i zarządzania do istniejących potrzeb, z uproszczonymi i szybkimi procesami decyzyjnymi w celu szybkiego reagowania na zagrożenia, jak również w uzyskaniu synergii z mechanizmem koordynacji i wsparcia dla jednostek analityki finansowej (zob. następna sekcja). Rozpoczęcie funkcjonowania nowego organu może jednak wymagać więcej czasu, koszty mogłyby być stosunkowo wyższe i trzeba by uwzględnić ryzyko związane z realizacją tej inicjatywy. W zależności od zadań, które otrzymałby ten organ, należy unikać ryzyka niepotrzebnego powielania działań lub niespójności z pracami innych organów nadzorczych takich jak EUNB.

Wpływ każdego z wariantów na budżet będzie kluczową kwestią. Szczególnie w obecnej sytuacji gospodarczej preferowanym rozwiązaniem mogłoby być zapewnienie finansowania działań nadzorczych poprzez wkład ze strony nadzorowanych podmiotów z sektora prywatnego, jak ma to już miejsce w przypadku kilku organów unijnych.

W pierwszym kwartale 2021 r. Komisja przedstawi wnioski dotyczące utworzenia na szczeblu UE organu nadzoru w zakresie AML/CFT w oparciu o dogłębną ocenę skutków poszczególnych wariantów pod kątem funkcji tego organu oraz jego zakresu i struktury.

V. Ustanowienie mechanizmu koordynacji i wsparcia dla jednostek analityki finansowej

Zgodnie z obowiązującymi ramami unijnymi podmioty zobowiązane muszą zgłaszać wszystkie podejrzane transakcje krajowej jednostce analityki finansowej. Zgłoszenia składane przez podmioty zobowiązane oraz dane dotyczące środków pieniężnych przekazywane przez organy celne stanowią podstawę do sporządzania przez jednostki analityki finansowej analiz, które są następnie przekazywane organom ścigania, organom nadzoru, organom podatkowym lub innym jednostkom analityki finansowej. Analizy te są wykorzystywane na przykład przez organy ścigania w dochodzeniach karnych. Analiza strategiczna tendencji i wzorców dokonywana przez jednostki analityki finansowej stanowi również wkład w wytyczne i informacje zwrotne dla podmiotów zobowiązanych, aby pomóc im w identyfikowaniu wzorców prania pieniędzy i finansowania terroryzmu.

Stwierdzono szereg niedociągnięć w zakresie stosowania przepisów i współpracy tych podmiotów między sobą oraz z innymi organami na szczeblu krajowym i w całej UE.

Stosowanie szablonów zgłoszeń przez podmioty zobowiązane w kontekście krajowym jest nadal ograniczone, a szablony te są często dostosowane do potrzeb konkretnych przedsiębiorstw (np. banków). Niektóre jednostki analityki finansowej nadal nie posiadają niezbędnych narzędzi informatycznych do skutecznego przetwarzania i analizowania informacji.

Jednostki analityki finansowej mają obowiązek przekazywania informacji zwrotnych podmiotom zobowiązanym w związku z ich zgłoszeniami. Przekazywanie takich informacji jest jednak wciąż ograniczone. Prawie zupełnie brak jest informacji zwrotnych w przypadku, gdy zgłoszenia podmiotów zobowiązanych dotyczą innego państwa członkowskiego. Ten brak informacji zwrotnych sprawia, że podmioty zobowiązane są pozbawione narzędzi niezbędnych do dostosowania lub ukierunkowania stosowanych przez nie środków zapobiegawczych.

Ograniczona wymiana informacji między jednostkami analityki finansowej i innymi właściwymi organami budzi wielkie niezapokojenie z uwagi na transgraniczny charakter wielu działań w zakresie prania pieniędzy i finansowania terroryzmu. Na przykład, mimo że organy celne w UE regularnie przekazują jednostkom analityki finansowej dane dotyczące środków pieniężnych, bardzo rzadko otrzymują od nich informacje zwrotne, które mają kluczowe znaczenie dla bardziej konkretnej i skutecznej analizy ryzyka.

Wyzwania dotyczące funkcjonowania i hostingu sieci FIU.net – unijnego systemu wymiany informacji między jednostkami analityki finansowej – również wymagają działań ze względu na to, że jest to stare narzędzie informatyczne, które wymaga znacznej modernizacji zarówno oprogramowania, jak i sprzętu komputerowego, a także opracowania nowych funkcji ułatwiających współpracę.

Większość podejrzanych transakcji zgłaszanych do jednostek analityki finansowej ma wymiar transgraniczny, ale ich wspólne analizowanie wciąż jest ograniczone. Prowadzi to do powstania luk w procesie identyfikacji przypadków transgranicznych. Konieczne potrzebne są zaawansowane możliwości analizowania takich informacji w kontekście transgranicznym, zwłaszcza w świetle coraz większej złożoności przypadków prania pieniędzy.

Rola mechanizmu koordynacji i wsparcia na szczeblu UE

Mechanizm koordynacji i wsparcia dla jednostek analityki finansowej na poziomie UE pozwoliłby wyeliminować wspomniane powyżej niedociągnięcia. Odgrywałby on wiodącą rolę w koordynowaniu prac krajowych jednostek analityki finansowej. Powinno to obejmować identyfikację podejrzanych transakcji o wymiarze transgranicznym, wspólną analizę przypadków transgranicznych oraz określenie tendencji i czynników istotnych dla oceny ryzyka prania pieniędzy i finansowania terroryzmu na poziomie krajowym i ponadnarodowym. W ramach tego mechanizmu powinno się również przyjmować lub proponować środki wykonawcze lub normy przewidziane w bardziej zharmonizowanych przepisach zawartych w zbiorze przepisów dotyczących obowiązków sprawozdawczych jednostek analityki finansowej oraz cech charakterystycznych, działań i współpracy jednostek analityki finansowej i stosowanych przez nie szablonów, a także propagować szkolenia dla jednostek analityki finansowej i budowanie ich potencjału. Mechanizm koordynacji i wsparcia na szczeblu UE powinien również przyczynić się do zacieśnienia współpracy między właściwymi organami (jednostkami analityki finansowej, organami nadzoru, organami ścigania oraz organami celnymi i podatkowymi), zarówno na szczeblu krajowym, jak i transgranicznym, oraz współpracy z jednostkami analityki finansowej spoza UE.

Korzystne byłoby zbudowanie bardziej scentralizowanego potencjału, opartego na narzędziach informatycznych, który umożliwiłby identyfikację transgranicznych podejrzanych transakcji i ułatwiłby określenie tendencji.

W tym kontekście ważne jest również zapewnienie stabilności sieci FIU.net, obecnie zarządzanej przez Europol. Istnieje pilna potrzeba inwestowania w jej rozwój w celu przewyższenia obecnych problemów utrudniających wymianę informacji i zestawianie danych. Biorąc pod uwagę planowane przeniesienie administracji technicznej systemu z Europolu, należy określić odpowiednie i opłacalne finansowo rozwiązanie. W perspektywie krótkoterminowej Komisja przejmie zarządzanie siecią FIU.net w celu zapewnienia ciągłego i niezakłóconego funkcjonowania systemu ⁽²⁷⁾. W dalszej perspektywie hosting sieci FIU.net lub systemu, który ją zastąpi, można by powierzyć unijnemu mechanizmowi koordynacji i wsparcia. W grę wchodzi też inne odpowiednie rozwiązania.

Organ odpowiedzialny za mechanizm koordynacji i wsparcia na szczeblu UE

Zadanie stworzenia mechanizmu wsparcia i koordynacji dla jednostek analityki finansowej będzie zależało od roli, jaką przewiduje się dla tego mechanizmu.

Zgodnie z celem, jakim jest powierzenie dużej roli wspomnianemu mechanizmowi koordynacji i wsparcia z myślą o uwzględnieniu wszystkich przeanalizowanych powyżej elementów, zarządzanie nim mogłoby zostać zapewnione przez istniejącą agencję UE lub przez nowy, specjalny organ. W przypadku utworzenia nowego organu UE do spraw nadzoru można by również powierzyć mu zadanie administrowania tym mechanizmem. W tym celu warto zauważyć, że dwanaście jednostek analityki finansowej w UE ma obecnie zadania nadzorcze, przynajmniej w odniesieniu do sektora niefinansowego, a niektóre z nich mają zadania nadzorcze w odniesieniu do wszystkich sektorów.

W ramach zawężonej roli mechanizmu koordynacji i wsparcia możliwe byłoby zaradzenie niektórym stwierdzonym niedociągnięciami, ale nie doprowadziłyby to do powstania skutecznego mechanizmu koordynacji i wsparcia na szczeblu UE. W takich okolicznościach można by przewidzieć kilka wariantów. Przykładowo, gdyby zadania ograniczały się do opracowywania projektów standardów regulacyjnych i wytycznych, można to osiągnąć, przekształcając platformę jednostek analityki finansowej, obecnie działającą jako nieformalny komitet Komisji, w komitet działający w ramach procedury komitetowej i pozostawiając Komisji przyjęcie wyników jego prac w drodze aktów delegowanych lub wykonawczych. Alternatywnym rozwiązaniem mogłaby być oficjalna sieć jednostek analityki finansowej posiadająca własne uprawnienia i obowiązki oraz zadania.

Bez względu na to, jaki kształt przybierze mechanizm koordynacji i wsparcia, jego procedury zarządzania i podejmowania decyzji powinny być wystarczająco niezależne, przy czym powinien on działać jako sieć krajowych jednostek analityki finansowej z centralnym elementem unijnym.

W pierwszym kwartale 2021 r. Komisja przedstawi wnioski dotyczące ustanowienia unijnego mechanizmu koordynacji i wsparcia dla jednostek analityki finansowej w oparciu o dogłębną ocenę skutków poszczególnych wariantów pod kątem jego roli i struktury. Komisja przejmie zarządzanie siecią FIU.net w czwartym kwartale 2020 r.

⁽²⁷⁾ Z należyтым poszanowaniem charakteru informacji, których to dotyczy.

VI. Egzekwowanie przepisów prawa karnego i wymiana informacji na szczeblu unijnym

Szereg instrumentów prawnych i rozwiązań instytucjonalnych ułatwia egzekwowanie przepisów prawa karnego i wymianę informacji na szczeblu unijnym.

Dzięki niedawno wprowadzonym środkom zlikwidowano luki w definicji prania pieniędzy i karaniu za pranie pieniędzy w całej UE oraz ułatwiono współpracę sądową i policyjną ⁽²⁸⁾. Komisja będzie monitorować terminową transpozycję i wdrażanie tych środków. Zintensyfikowano również wykorzystanie informacji finansowych w przypadku poważnych przestępstw, zapewniając organom ścigania bezpośredni dostęp do centralnych mechanizmów rachunków bankowych, poprawiając jednocześnie współpracę między organami ścigania, jednostkami analityki finansowej i Europelem w odniesieniu do takich poważnych przestępstw ⁽²⁹⁾. Środki te przyspieszą dochodzenia w sprawach karnych i umożliwią organom skuteczniejsze zwalczanie przestępczości transgranicznej. Ogólnoeuropejskie wzajemne połączenie centralnych mechanizmów rachunków bankowych przyspieszy dostęp do informacji finansowych dla organów ścigania i jednostek analityki finansowej oraz ułatwi współpracę transgraniczną, a w każdym razie powinno również obejmować organy ścigania. Takie wzajemne połączenie należy uznać za kwestię priorytetową.

Ustanowiono kluczowe normy w zakresie odzyskiwania dochodów z przestępstwa ⁽³⁰⁾. Komisja opublikuje w 2020 r. sprawozdanie, w którym przedstawi w ogólnym zarysie, w jaki sposób przepisy te są wdrażane, oraz zaprezentuje sposoby zwiększenia roli biur ds. odzyskiwania mienia. Nowe środki, które będą miały zastosowanie od grudnia 2020 r. ⁽³¹⁾, ułatwią transgraniczne odzyskiwanie mienia oraz przyspieszą i uproszą zamrażanie i konfiskatę mienia pochodzącego z działalności przestępczej w całej UE.

Jednocześnie zasadnicze znaczenie ma również rozwijanie zdolności na szczeblu UE do prowadzenia dochodzeń i ścigania przestępstw finansowych.

Europol zwiększa wysiłki na rzecz zwalczania przestępstw gospodarczych i finansowych dzięki nowemu europejskiemu ośrodkowi ds. przestępczości gospodarczej i finansowej (EFECC), który powinien rozpocząć działalność w 2020 r. EFECC skoncentruje cały potencjał w zakresie wywiadu finansowego i ścigania przestępstw gospodarczych w ramach jednej struktury działającej w obrębie Europolu, a celem jego działań będzie większa skuteczność prowadzonych operacji, uzyskanie lepszego ich przeglądu oraz usprawnienie zarządzania relacjami z zainteresowanymi stronami i zwiększenie możliwości finansowania. Komisja w pełni popiera utworzenie EFECC i uważa, że odzwierciedla ono znaczenie dochodzeń finansowych prowadzonych w odniesieniu do wszystkich obszarów przestępczości objętych kompetencjami Europolu.

Komisja jest zdania, że EFECC i unijny mechanizm wsparcia i koordynacji dla jednostek analityki finansowej uzupełniałyby się w naturalny sposób oraz że oba te podmioty mogłyby opracować rozwiązania w celu zwiększenia wymiany informacji, w szczególności w sprawach transgranicznych.

Aby usprawnić dochodzenia w sprawach dotyczących prania pieniędzy oraz ściganie takich przypadków w całej UE, Komisja finansuje ⁽³²⁾ Sieć Operacyjną ds. Przeciwdziałania Praniu Pieniędzy (AMON), która łączy odpowiednie organy ścigania. Sieć ta ułatwia transgraniczne dochodzenia finansowe i ma globalny zasięg. Należy zintensyfikować i wspierać jej działania, a sama sieć powinna dysponować budżetem operacyjnym na potrzeby konkretnych przypadków. Wszystkie państwa członkowskie UE powinny do niej przystąpić. Państwa członkowskie powinny również nadal korzystać z wsparcia Eurojustu, aby ułatwić współpracę transgraniczną na rzecz wsparcia postępowań dotyczących przeciwdziałania praniu pieniędzy. Ponadto Prokuratura Europejska, która ma rozpocząć działalność pod koniec 2020 r., będzie uprawniona do prowadzenia dochodzeń w sprawie przestępstw dotyczących prania pieniędzy w związku z przestępstwami przeciwko budżetowi UE i do ścigania takich przestępstw.

Istnieją nadal możliwości intensyfikacji i propagowania wymiany informacji między wszystkimi właściwymi organami (jednostkami analityki finansowej, organami nadzoru, organami ścigania oraz organami celnymi i podatkowymi), zarówno na szczeblu krajowym, jak i transgranicznym.

W kontekście lepszego wykorzystania wywiadu finansowego należy zachęcać do korzystania z partnerstw publiczno-prywatnych (PPP) – w miarę możliwości, jako że w niektórych przypadkach charakter informacji może ograniczać ich wymianę, która musi być zgodna z przepisami o ochronie danych. W ramach PPP ma miejsce wymiana informacji między organami ścigania, jednostkami analityki finansowej i sektorem prywatnym. PPP mogą przybierać różne formy. Niektóre z

⁽²⁸⁾ Zob. przypis 9.

⁽²⁹⁾ Zob. przypis 8.

⁽³⁰⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/42/UE z dnia 3 kwietnia 2014 r. w sprawie zabezpieczenia i konfiskaty narzędzi służących do popełnienia przestępstwa i korzyści pochodzących z przestępstwa w Unii Europejskiej (Dz.U. L 127 z 29.4.2014, s. 39).

⁽³¹⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1805 z dnia 14 listopada 2018 r. w sprawie wzajemnego uznawania nakazów zabezpieczenia i nakazów konfiskaty (Dz.U. L 303 z 28.11.2018, s. 1).

⁽³²⁾ Fundusz Bezpieczeństwa Wewnętrznego – środki finansowe w ramach części dotyczącej współpracy policyjnej.

nich ograniczają się do wymiany informacji na temat typologii i tendencji, prowadzonej przez jednostki analityki finansowej i organy ścigania z podmiotami zobowiązanymi. Inne polegają na przekazywaniu wywiadowczych informacji operacyjnych dotyczących osób podejrzanych przez organy ścigania podmiotom zobowiązanym do celów monitorowania transakcji tych osób. Wszelka wymiana informacji, która obejmuje dane osobowe, musi być w pełni zgodna z przepisami o ochronie danych i odbywać się w ramach uprawnień odnośnych organów.

Obecne unijne ramy AML/CFT zawierają już wymóg, aby jednostki analityki finansowej dzieliły się informacjami na temat typologii i tendencji z sektorem prywatnym. Obowiązek ten można by doprecyzować i rozszerzyć w ramach ułatwienia tworzenia niektórych rodzajów PPP i poprawy wymiany informacji. Jednocześnie ze względu na różnice w ramach prawnych i praktycznych rozwiązaniach obowiązujących w poszczególnych państwach członkowskich Komisja uważa, że zasadnicze znaczenie ma istnienie wytycznych i dzielenie się dobrymi praktykami dotyczącymi PPP, w szczególności w odniesieniu do zasad ochrony konkurencji, zabezpieczeń i ograniczeń odnoszących się do ochrony danych oraz gwarancji praw podstawowych.

Do końca pierwszego kwartału 2021 r. Komisja wyda wytyczne dotyczące PPP. Jeżeli chodzi o aspekty ochrony danych w kontekście PPP, Komisja rozważy możliwość zwrócenia się do Europejskiej Rady Ochrony Danych o wydanie opinii. Rozważone zostaną różne warianty wzmocnienia sieci AMON oraz zintensyfikowania krajowej i transgranicznej wymiany informacji między wszystkimi właściwymi organami.

VII. Wzmocnienie wymiaru międzynarodowego ram AML/CFT

Pranie pieniędzy i finansowanie terroryzmu to globalne zagrożenia, które UE jest zdecydowana zwalczać we współpracy z partnerami międzynarodowymi. FATF, jako podmiot wyznaczający światowe normy, prowadzi ogólnosiątkową walkę z praniem pieniędzy i finansowaniem terroryzmu. Komisja aktywnie uczestniczy w pracach FATF i jest zdecydowana nadal wdrażać normy FATF oraz działać na rzecz przestrzegania przepisów na całym świecie. Niemniej jednak nowe, kompleksowe podejście do AML/CFT, którego UE potrzebuje, wymaga wzmocnienia roli UE w ustanawianiu takich międzynarodowych norm.

Komisja zatwierdziła, w imieniu UE, nowy mandat FATF⁽³³⁾ i zamierza odgrywać czołową rolę we wzmacnianiu norm ogólnosiątkowych i podnoszeniu ich do poziomu własnych norm UE w kluczowych obszarach. Jednym z przykładów jest przejrzystość własności rzeczywistej, w której to kwestii UE przyjęła ambitne podejście do przeciwdziałania zagrożeniom stwarzanym przez nieprzejrzyste struktury. W podobny sposób Komisja będzie aktywnie wspierać wysiłki na rzecz reagowania na nowe i pojawiające się zagrożenia na szczeblu globalnym. Aby odnieść sukces, niezwykle ważne jest, aby UE mówiła jednym głosem w ramach FATF. Można to osiągnąć, powierzając Komisji zadanie reprezentowania Unii Europejskiej na forum FATF, zgodnie z postanowieniami Traktatu. W pierwszej kolejności należy ustanowić mechanizm wzmocnionej koordynacji między Komisją a państwami członkowskimi w celu wyznaczania przedstawicieli UE mających prezentować skoordynowane stanowiska na forum FATF.

Wzajemne oceny przeprowadzane przez FATF przyczyniają się do skuteczniejszego przestrzegania norm międzynarodowych na całym świecie, jako że wzajemna presja pozostaje głównym motorem zmian. Dotychczasowe oceny ram AML/CFT obowiązujących w państwach członkowskich UE nie uwzględniały w odpowiedni sposób ponadnarodowego charakteru przepisów unijnych. Kwestia ta zyska na znaczeniu, jeżeli zostaną wprowadzone nowe struktury, takie jak nadzór w zakresie AML/CFT na szczeblu UE oraz mechanizm koordynacji i wsparcia jednostek analityki finansowej. Celem Komisji jest zapewnienie, aby przy wdrażaniu norm na szczeblu UE były one oceniane we wspólny sposób. W tym kontekście można by również rozważyć, czy przepisy unijne powinny być oceniane przez FATF na szczeblu UE.

Komisja musi również kontynuować realizację niezależnej polityki wobec państw trzecich w celu ochrony systemu finansowego UE. Podmioty zobowiązane muszą wprowadzić środki ograniczające ryzyko w oparciu o geograficzne czynniki ryzyka oraz inne istotne czynniki ryzyka. Są one również zobligowane do stosowania zwiększonej czujności w przypadku transakcji lub stosunków gospodarczych z udziałem państw mających strategiczne braki w swoich ramach AML/CFT. Zgodnie z piątą dyrektywą w sprawie przeciwdziałania praniu pieniędzy Komisja jest zobowiązana do budowania autonomicznej zdolności do identyfikowania państw, które wykazują takie strategiczne braki⁽³⁴⁾.

⁽³³⁾ Zatwierdzony przez ministrów i przedstawicieli Grupy Specjalnej ds. Przeciwdziałania Praniu Pieniędzy w dniu 12 kwietnia 2019 r.

⁽³⁴⁾ Zob.: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/?qid=1581497419034&uri=CELEX:02016R1675-20181022>.

Komisja zidentyfikuje państwa, które stanowią określone zagrożenie dla systemu finansowego Unii, stosując niezależną metodykę, która należyć uwzględnić synergii z procedurą sporządzania wykazów przez FATF, pogłębiony dialog z państwami trzecimi prowadzony we współpracy z Europejską Służbą Działań Zewnętrznych (ESDZ) oraz ścisłe konsultacje z ekspertami z państw członkowskich. W oparciu o zmienioną metodykę⁽³⁵⁾, która jest publikowana jednocześnie z niniejszym planem działania, proces ten będzie obejmował nawiązywanie przez Komisję, we współpracy z ESDZ, kontaktów z państwami trzecimi, w których wstępnie stwierdzono niedociągnięcia, z myślą o opracowaniu, w miarę możliwości, planu działania w celu rozwiązania tych problemów. Po okresie obserwacji Komisja oceni postępy w realizacji tych zobowiązań w celu zakończenia prowadzonych przez nią ocen.

Unijny wykaz państw trzecich wysokiego ryzyka stanowi kluczowe narzędzie dla podmiotów zobowiązanych i organów publicznych, ale może również mieć skutki wykraczające poza ramy AML/CFT. Komisja podejmuje się monitorować, czy takie umieszczenie w wykazie wpływa na decyzje w sprawie równowagi⁽³⁶⁾, oraz zapewnić stosowanie odpowiednich zabezpieczeń w odniesieniu do instrumentów finansowych zgodnie z art. 155 rozporządzenia finansowego⁽³⁷⁾.

Doświadczenia zdobyte w wyniku procesu sporządzania wykazu unijnego i ustanowienia nowych funkcji w zakresie AML/CFT na szczeblu UE mogą prowadzić do zweryfikowania podejścia do ryzyka stwarzanego przez państwa trzecie. Jako członek FATF Komisja powinna w dalszym ciągu uwzględniać formułowane przez FATF apele o podjęcie działań w odpowiedzi na ryzyko, jakie stwarzają państwa trzecie, oraz zachować zdolność do stosowania odpowiednich środków, niezależnie od wszelkich wezwań ze strony FATF, zgodnie z wymogami norm międzynarodowych. W tym kontekście organ nadzoru na szczeblu UE mógłby również przyczynić się do zmniejszenia ryzyka związanego z państwami trzecimi dzięki opracowaniu odpowiednich środków ograniczających ryzyko dla podmiotów zobowiązanych w zależności od rodzaju i wagi istniejących braków. Obejmowałyby to opracowanie bardziej szczegółowych i opartych na analizie ryzyka środków mających na celu przeciwdziałanie ryzyku związanemu z ramami AML/CFT obowiązującymi w innych jurysdykcjach. Proces ten można by również uzupełnić podejściem bazującym na transakcjach, jako że żadna jurysdykcja nie jest odporna na pojawiające się ryzyko związane z praniem pieniędzy lub finansowaniem terroryzmu. Podobnie funkcja koordynacji i wspierania jednostek analityki finansowej mogłaby być źródłem cennych informacji na potrzeby identyfikacji nowych tendencji i rodzajów ryzyka stwarzanego przez państwa trzecie oraz ewentualnych problemów we współpracy międzynarodowej.

W ramach tego zestawu środków zarządzania ryzykiem zewnętrznym Komisja opracowuje instrument techniczny⁽³⁸⁾ umożliwiający udzielanie pomocy technicznej państwom trzecim w celu rozwijania ich potencjału i wyeliminowania słabych punktów w ich krajowych ramach AML/CFT. Jako jeden z głównych międzynarodowych darczyńców w tej dziedzinie, bazując na swojej rozległej sieci kontaktów dyplomatycznych, UE wykorzystałaby możliwości, jakie stwarza ten instrument, w celu wzmocnienia ogólnoswiatowych barier zapobiegających praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu. Polityka handlowa również przyczynia się do opracowania odpowiednich zabezpieczeń w odniesieniu do inwestycji⁽³⁹⁾ i przepływów handlowych. Komisja zwróci się do partnerów handlowych UE o podjęcie zobowiązań na rzecz wdrożenia środków w zakresie AML/CFT i zachowa przestrzeń regulacyjną pozwalającą działać w przypadku zaistnienia ryzyka związanego z praniem pieniędzy i finansowaniem terroryzmu i zagrażającego systemowi finansowemu UE.

Wraz z niniejszym planem działania publikuje się nową metodykę oceny państw trzecich wysokiego ryzyka. Komisja będzie kontynuować współpracę z państwami członkowskimi i zwiększy swoje zaangażowanie w ramach FATF, tak aby UE mogła odgrywać większą rolę na arenie światowej.

VIII. Kierunki dalszych działań: harmonogram

Jak określono w niniejszym planie działania, Komisja zaproponuje szereg środków mających na celu wzmocnienie ram AML/CFT. Sporządzona zostanie ocena skutków różnych wariantów pod względem zmian legislacyjnych, w tym w odniesieniu do praw podstawowych, a zwłaszcza prawa do ochrony danych osobowych.

⁽³⁵⁾ SWD(2020) 99.

⁽³⁶⁾ Zob. COM(2019) 349 final z dnia 29.7.2019 r.

⁽³⁷⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) 2018/1046 z dnia 18 lipca 2018 r. w sprawie zasad finansowych mających zastosowanie do budżetu ogólnego Unii (Dz.U. L 193 z 30.7.2018, s. 1).

⁽³⁸⁾ Globalny instrument UE dotyczący prania pieniędzy i finansowania terroryzmu.

⁽³⁹⁾ Zob. rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/452 z dnia 19 marca 2019 r. ustanawiające ramy monitorowania bezpośrednich inwestycji zagranicznych w Unii (Dz.U. L 79I z 21.3.2019, s. 1).

Działanie	Środki	Terminarz
Skuteczne wdrożenie obowiązujących unijnych ram AML/CFT	Postępowania w sprawie uchybienia zobowiązaniom państwa członkowskiego / postępowania sądowe Analiza dotycząca stosowania czwartej dyrektywy w sprawie przeciwdziałania praniu pieniędzy Trzecia ponadnarodowa ocena ryzyka Prace nad wzajemnym połączeniem rejestrów beneficjentów rzeczywistych Zalecenia dla poszczególnych krajów / europejski semestr Bieżące prace EUNB	Wszystkie środki w toku
Umocnienie i udoskonalenie unijnego jednolitego zbioru przepisów dotyczących AML/CFT	Wniosek ustawodawczy: — określenie obszarów, które należy objąć rozporządzeniem, oraz wprowadzenie zmian w dyrektywie — wytyczenie nowych obszarów podlegających regulacji na szczeblu UE — określenie zmian niezbędnych w odniesieniu do innych obowiązujących przepisów	I kwartał 2021 r.
Wprowadzenie na szczeblu UE nadzoru w zakresie AML/CFT	Wniosek ustawodawczy	I kwartał 2021 r.
Ustanowienie mechanizmu wsparcia i koordynacji dla jednostek analityki finansowej	Wniosek ustawodawczy Przeniesienie zarządzania technicznym siecią FIU.net do Komisji	I kwartał 2021 r. IV kwartał 2020 r.
Egzekwowanie przepisów prawa karnego i wymiana informacji	Utworzenie EFEC Wytyczne dotyczące PPP oraz ewentualna opinia EROD w sprawie aspektów ochrony danych Monitorowanie transpozycji i wdrażania dyrektyw dotyczących prawa karnego oraz współpraca organów ścigania Warianty zintensyfikowania krajowej i transgranicznej wymiany informacji między wszystkimi właściwymi organami	II kwartał 2020 r. I kwartał 2021 r.
Wzmocnienie wymiaru międzynarodowego	Doprecyzowana metodyka Komisji dotycząca identyfikacji państw trzecich wysokiego ryzyka Akty delegowane	I kwartał 2020 r. W stosownych przypadkach (wstępny plan na 2020 r.: II, III i IV kwartał)

Komisja chętnie pozna opinie zainteresowanych stron na temat dalszych działań przedstawionych w niniejszym planie działania i zachęca do przedstawienia uwag do dnia 29 lipca 2020 r. poprzez udzielenie odpowiedzi na pytania zawarte w kwestionariuszu dostępnym na portalu „Wyraź swoją opinię”.

**KOMISJA ADMINISTRACYJNA DS. KOORDYNACJI SYSTEMÓW ZABEZPIECZENIA
SPOŁECZNEGO ŚREDNIE KOSZTY ŚWIADCZEŃ RZECZOWYCH**

(2020/C 164/07)

ŚREDNIE KOSZTY ŚWIADCZEŃ RZECZOWYCH – 2017 R.

Stosowanie art. 64 rozporządzenia (WE) nr 987/2009 ⁽¹⁾

- I. Kwoty do zwrotu w odniesieniu do świadczeń rzeczowych udzielonych w 2017 r. członkom rodziny niemieszkającym w tym samym państwie członkowskim, co osoba ubezpieczona, jak określono w art. 17 rozporządzenia (WE) nr 883/2004 ⁽²⁾, będą naliczane na podstawie następujących średnich kosztów:

	Grupa wiekowa	Roczne	Miesięczne netto x = 0,20
Cypr	poniżej 20 lat	335,08 EUR	22,34 EUR
	20–64 lat	345,86 EUR	23,06 EUR
	co najmniej 65 lat	1 457,97 EUR	97,20 EUR
Norwegia	poniżej 20 lat	21 366,64 NOK	1 424,44 NOK
	20–64 lat	37 207,61 NOK	2 480,51 NOK
	co najmniej 65 lat	125 089,11 NOK	8 339,27 NOK

- II. Kwoty do zwrotu w odniesieniu do świadczeń rzeczowych udzielonych w 2017 r. emerytom lub rencistom i członkom ich rodzin, jak określono w art. 24 ust. 1 i art. 25 i 26 rozporządzenia Rady (WE) nr 883/2004, będą naliczane na podstawie następujących średnich kosztów:

	Grupa wiekowa	Roczne	Miesięczne netto x = 0,20	Miesięczne netto x = 0,15 ⁽¹⁾
Cypr	poniżej 20 lat	335,08 EUR	22,34 EUR	23,74 EUR
	20–64 lat	345,86 EUR	23,06 EUR	24,50 EUR
	co najmniej 65 lat	1 457,97 EUR	97,20 EUR	103,27 EUR
Norwegia	poniżej 20 lat	21 366,64 NOK	1 424,44 NOK	1 513,47 NOK
	20–64 lat	37 207,61 NOK	2 480,51 NOK	2 635,54 NOK
	co najmniej 65 lat	125 089,11 NOK	8 339,27 NOK	8 860,48 NOK

⁽¹⁾ Wartość redukcji stosowanej do zryczałtowanej kwoty miesięcznej wynosi 15 % (x = 0,15) dla emerytów lub rencistów oraz członków ich rodzin, w przypadku gdy właściwe państwo członkowskie nie jest wymienione w załączniku IV do rozporządzenia (WE) nr 883/2004 (zgodnie z art. 64 ust. 3 rozporządzenia (WE) nr 987/2009).

⁽¹⁾ Dz.U. L 284 z 30.10.2009, s. 1.

⁽²⁾ Dz.U. L 166 z 30.4.2004, s. 1.

ŚREDNIE KOSZTY ŚWIADCZEŃ RZECZOWYCH – 2018 R.

Stosowanie art. 64 rozporządzenia (WE) nr 987/2009

- I. Kwoty do zwrotu w odniesieniu do świadczeń rzeczowych udzielonych w 2018 r. członkom rodziny niemieszkającym w tym samym państwie członkowskim, co osoba ubezpieczona, jak określono w art. 17 rozporządzenia (WE) nr 883/2004, będą naliczane na podstawie następujących średnich kosztów:

	Grupa wiekowa	Roczne	Miesięczne netto x = 0,20
Hiszpania	poniżej 20 lat	579,45 EUR	38,63 EUR
	20–64 lat	844,45 EUR	56,30 EUR
	co najmniej 65 lat	4 540,59 EUR	302,71 EUR

- II. Kwoty do zwrotu w odniesieniu do świadczeń rzeczowych udzielonych w 2018 r. emerytom lub rencistom i członkom ich rodzin, jak określono w art. 24 ust. 1 i art. 25 i 26 rozporządzenia Rady (WE) nr 883/2004, będą naliczane na podstawie następujących średnich kosztów:

	Grupa wiekowa	Roczne	Miesięczne netto x = 0,20	Miesięczne netto x = 0,15 ⁽¹⁾
Hiszpania	poniżej 20 lat	579,45 EUR	38,63 EUR	41,04 EUR
	20–64 lat	844,45 EUR	56,30 EUR	59,82 EUR
	co najmniej 65 lat	4 540,59 EUR	302,71 EUR	321,63 EUR

⁽¹⁾ Wartość redukcji stosowanej do zryczałtowanej kwoty miesięcznej wynosi 15 % (x = 0,15) dla emerytów lub rencistów oraz członków ich rodzin, w przypadku gdy właściwe państwo członkowskie nie jest wymienione w załączniku IV do rozporządzenia (WE) nr 883/2004 (zgodnie z art. 64 ust. 3 rozporządzenia (WE) nr 987/2009).

V

(Ogłoszenia)

INNE AKTY

KOMISJA EUROPEJSKA

**Publikacja jednolitego dokumentu zmienionego w następstwie zatwierdzenia zmiany nieznaczej
zgodnie z art. 53 ust. 2 akapit drugi rozporządzenia (UE) nr 1151/2012**

(2020/C 164/08)

Komisja Europejska zatwierdziła niniejszą zmianę nieznaczną w rozumieniu art. 6 ust. 2 akapit trzeci rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) nr 664/2014 ⁽¹⁾.

Wniosek o zatwierdzenie niniejszej nieznaczej zmiany jest dostępny w bazie danych eAmbrosia Komisji.

JEDNOLITY DOKUMENT

„**AIL VIOLET DE CADOURS**”

Nr UE: PDO-FR-02103-AM01 – 4.2.2020

ChNP (X) ChOG ()

1. **Nazwa lub nazwy**

„Ail violet de Cadours”

2. **Państwo członkowskie lub państwo trzecie**

Francja

3. **Opis produktu rolnego lub środka spożywczego**3.1. *Typ produktu*

Klasa 1.6 Owoce, warzywa i zboża, świeże lub przetworzone

3.2. *Opis produktu, do którego odnosi się nazwa podana w pkt 1*

„Ail violet de Cadours” to czosnek wprowadzany do obrotu w stanie suchym; zawartość suchej masy wynosi co najmniej 30 %. Otrzymywany jest z odmian Germidour i Valdour, wyselekcjonowanych w oparciu o miejscowy czosnek fioletowy.

Na jego zewnętrznych, białych łuskach widać fioletowe prążki w odcieniu „wina”.

„Ail violet de Cadours” ma średnicę (kaliber) co najmniej 45 mm, a jego cebula ma regularny, okrągły kształt. Cebule prezentuje się oczyszczone i w całości. Ich łuska musi być nienaruszona i niepodarta. Korzenie przycina się u nasady cebuli na wysokości 2,5 mm lub mniej. Cebula jest twarda w dotyku zarówno na poziomie ząbków, jak i u podstawy korzenia. Cebule sprzedawane bez łodygi mają pozostałość łodygi o długości łącznie 10–30 mm.

Skórka ząbków jest beżowa, poprzecinana fioletowymi prążkami. Po rozcięciu miąższ ząbków jest barwy kości słoniowej do kremowej.

(¹) Dz.U. L 179 z 19.6.2014, s. 17.

Czosnek w stanie surowym ma typowy, silny zapach czosnkowy, dosyć ostry. Po ugotowaniu „Ail violet de Cadours” nabiera charakterystycznego czosnkowego zapachu. Czosnek ten jest w smaku lekko ostry, a jego aromat trwały. Jego konsystencja jest miękka, a smak lekko słodki.

W trosce o jednorodną prezentację barwa, kształt i wielkość cebul są podobne. W szczególności różnica kalibru między największymi a najmniejszymi cebulami nie może przekraczać 20 mm.

Rodzaje prezentacji wprowadzanego do obrotu „Ail violet de Cadours” są następujące:

- warkocz składający się co najmniej z 9 cebul z łodyżką. Jego masa wynosi, odpowiednio, 500 g, 1 kg lub 2 kg, w zależności od liczby cebul w warkoczu i ich wielkości,
- wieniec z cebul z łodyżką o masie co najmniej 8 kg,
- wiązanka z cebul z łodyżką o masie 500 g, 1 kg lub 2 kg,
- worek o masie 5 kg, napełniony ręcznie ułożonymi cebulami bez łodyżki,
- skrzynka napełniona ręcznie ułożonymi cebulami bez łodyżki, o średnicy (kalibrze) albo 60–70 mm, albo ponad 70 mm,
- koszyk napełniony ręcznie ułożonymi cebulami bez łodyżki, o kalibrze 60–80 mm,
- siatka z cebulami bez łodyżki o masie maksymalnie 1 kg,
- pojemnik z cebulami bez łodyżki o masie maksymalnie 1 kg.

Wprowadzenie do obrotu ma miejsce w opakowaniach pierwotnych. Tylko prezentacja w skrzynce i w koszyku może wiązać się ze sprzedażą na sztuki.

3.3. *Pasza (wyłącznie w odniesieniu do produktów pochodzenia zwierzęcego) i surowce (wyłącznie w odniesieniu do produktów przetworzonych)*

—

3.4. *Poszczególne etapy produkcji, które muszą odbywać się na wyznaczonym obszarze geograficznym*

Wszystkie czynności związane z produkcją tego czosnku odbywają się na wyznaczonym obszarze geograficznym.

3.5. *Szczegółowe zasady dotyczące krojenia, tarcia, pakowania itp. produktu, do którego odnosi się zarejestrowana nazwa*

Pakowanie czosnku „Ail violet de Cadours” odbywa się obowiązkowo w wyznaczonym obszarze geograficznym w celu zachowania jakości produktu.

Aby zachować czosnek w odpowiednim stanie sanitarnym, a łuskę zewnętrzną na cebulach nienaruszoną, „Ail violet de Cadours” przechowuje się w określonych warunkach i jak najmniej manipuluje nim.

Poza tym przy pakowaniu niezbędne są umiejętności miejscowych specjalistów, co również przyczynia się do tworzenia szczególnych cech tego czosnku, głównie dzięki:

- starannej selekcji cebul na potrzeby prezentacji jednorodnej pod względem barwy, wielkości i kształtu,
- ręcznemu układaniu cebul, dzięki czemu opakowania ograniczają ryzyko ocierania się cebul o siebie podczas wprowadzania do obrotu; zaplataniu liści w warkoczach, wieńcach i wiązankach tak, aby otrzymać sztywną całość; dokładne zamykanie worków, siatek i pojemników; ściśle upakowywanie cebul w skrzynkach i koszykach.

3.6. *Szczegółowe zasady dotyczące etykietowania produktu, do którego odnosi się zarejestrowana nazwa*

Oprócz obowiązkowych zapisów przewidzianych w przepisach, etykiety zawierają:

- nazwę zakładu pakującego,
- rok zbioru,
- system identyfikacji i identyfikowalności właściwy dla „Ail violet de Cadours”.

Ponadto przy opakowaniach pozwalających na sprzedaż czosnku na sztuki każda cebula jest zidentyfikowana jako „Ail violet de Cadours” poprzez nałożenie na nią etykiety samoprzylepnej.

4. Zwiąże określenie obszaru geograficznego

Wyznaczony obszar geograficzny znajduje się u zbiegu departamentów Haute-Garonne, Gers i Tarn-et-Garonne.

W departamencie Haute-Garonne są to gminy: Bellegarde-Sainte-Marie, Belleserre, Bragayrac, Brignemont, Cabanac-Séguenville, Cadours, Le Castéra, Caubiac, Cox, Drudas, Empeaux, Garac, Le Grès, Lagraulet-Saint-Nicolas, Laréole, Lasserre, Menville, Mérenvielle, Pelleport, Pradère-les-Bourguets, Puysségur, Saint-Thomas, Sainte-Livrade, Thil, Vigaux.

W departamencie Tarn-et-Garonne są to gminy: Auterive, Beaumont-de-Lomagne, Beaupuy, Bouillac, Le Causé, Escazeaux, Faudoas, Gariès, Goas, Marignac, Maubec, Sérignac.

w departamencie Gers są to gminy: Ansan, Ardizas, Aubiet, Augnax, Auradé, Aurimont, Avensac, Bajonnette, Beaupuy, Bédéchan, Bézéril, Blanquefort, Castillon-Savès, Catonvielle, Cazaux-Savès, Clermont-Savès, Cologne, Encausse, Endoufielle, Escorneboeuf, Estramiac, Frégouville, Gimont, Giscaro, Homps, L'Isle-Arné, L'Isle-Jourdain, Juilles, Labastide-Savès, Labrihe, Lahas, Lias, Mansempuy, Maravat, Marestaing, Maurens, Mauvezin, Monbrun, Monferran-Savès, Monfort, Montiron, Noilhan, Pessoulens, Pompiac, Puycaquier, Razengues, Roquelaure-Saint-Aubin, Saint-André, Saint-Antonin, Saint-Brès, Saint-Caprais, Saint-Cricq, Saint-Georges, Saint-Germier, Saint-Orens, Saint-Sauvy, Sainte-Anne, Sainte-Gemme, Sainte-Marie, Sarrant, Ségoufielle, Séremputy, Seysses-Savès, Sirac, Solomiac, Thoux, Tirent-Pontejac, Touget, Tourrenquets.

5. Związek z obszarem geograficznym

Związek między „Ail violet de Cadours” a jego środowiskiem opiera się na wykorzystaniu odmian pochodzących z populacji miejscowych, przystosowanych do warunków klimatycznych, glebowych i topograficznych obszaru geograficznego, które nadają produktowi specyficzne cechy (fioletową barwę, wielkość i regularny kształt cebul). Ponadto na przedmiotowym obszarze geograficznym dostępna jest wiedza fachowa w zakresie produkcji. Dzięki wyżej wymienionym cechom produkt ma dobrą renomę.

Specyfika obszaru geograficznego

Czynniki naturalne

Obszar produkcji „Ail violet de Cadours”, położony w regionie Midi-Pyrénées, pomiędzy Haute-Garonne, Gers i Tarn-et-Garonne, charakteryzuje się specyficznym klimatem pozostającym pod wpływem Atlantyku zimą i wiosną, a pod wpływem Morza Śródziemnego latem i szczególnie jesienią. Zima jest tu stosunkowo krótka i łagodna. Wiosną temperatura regularnie rośnie, a deszcze są obfite, ze szczytem opadów przypadającym na maj. Lato jest zaś ciepłe i suche. Jesień natomiast pozostaje stosunkowo łagodna i mało deszczowa. Obszar ten podlega wpływom wiatru autan, wiejącego z południowego-wschodu, ciepłego i suchego, szczególnie obecnego latem i na jesieni.

Obszar produkcji charakteryzuje się pagórkowatym krajobrazem, o średnio nierównej rzeźbie terenu. Gleba osadzona głównie na molasach oligo-miocenkich, ma charakter gliniasto-wapienny i gliniasto-wapniowy, o dużej zawartości gliny (minimum 30 %), co przekłada się na dobrą zdolność do retencji wody. Jest ona również naturalnie przepuszczalna dzięki spadkowi terenów i ich strukturze.

Czynnik ludzki

Pochodzący z Dalekiego Wschodu czosnek wprowadzili prawdopodobnie do regionu kolonizatorzy rzymscy podczas pierwszych wieków naszej ery.

Handel czosnkiem regularnie się rozwijał, zaczęto również organizować co tydzień specjalny targ czosnku fioletowego. Targ ten wciąż odbywa się w Cadours w każdą środę od połowy lipca do połowy grudnia.

Umiejętności producentów „Ail violet de Cadours” wiążą się z jego uprawą i obróbką.

Odmiany Germidour i Valdour wyselekcjonowano w oparciu o miejscowy czosnek fioletowy i zarejestrowano w urzędowym wykazie odmian, odpowiednio, w 1991 r. i 2006 r. Odmiany te charakteryzują się krótkim okresem uśpienia i wczesnym kiełkowaniem, brakiem sztywnego pędu kwiatostanowego, dużą cebulą z białymi łuskami poprzecinanymi fioletowymi prążkami.

Sadzenie odbywa się jesienią, od połowy października do połowy grudnia, na działkach, na których od trzech lat nie uprawiano czosnku, a kukurydzy i sorgo od roku. Nawożenie azotem, fosforem i potasem zależy od potrzeb uprawowych i dostępności tych pierwiastków w glebie.

Zbiór przeprowadza się po osiągnięciu dojrzałości.

Monitorowanie suszenia pozwala osiągnąć utratę wody wynoszącą co najmniej 20 % masy zebranego produktu.

Gospodarstwa znajdujące się w wyznaczonym obszarze geograficznym są małej lub średniej wielkości. Są to gospodarstwa wielouprawowe, głównie zbożowe, dla których produkcja czosnku jest działalnością dodatkową o dużej wartości dodanej. Siła robocza to członkowie rodziny, a jej dostępność pozwoliła na rozwój uprawy czosnku.

Liczne etapy produkcji nadal przeprowadza się ręcznie, aby uzyskać czosnek dobrze oczyszczony i dobrze wyglądający, są to: obieranie, które polega na usuwaniu zewnętrznych uszkodzonych łusek, zachowując jednocześnie łuskę czystą i nienaruszoną, przycinanie korzeni, przygotowanie prezentacji w formach, których wymaga wprowadzanie do obrotu „Ail violet de Cadours”. Umiejętności producentów są szczególnie związane z tymi etapami, do których dochodzi staranna selekcja ręczna cebul w zależności od ich wielkości, kształtu i barwy, aby otrzymać jednorodną prezentację.

Specyfika produktu

„Ail violet de Cadours” to czosnek suchy. Charakteryzuje się przede wszystkim fioletową barwą obecną w prążkach na zewnętrznych łuskach. Cebule mają średnicę (kaliber) co najmniej 45 mm, ich kształt jest regularny i nieuszkodzony, tzn. ząbki nie są widoczne (co najmniej jedna z łusek zewnętrznych jest zachowana). Podstawa korzenia jest krótko przycięta.

„Ail violet de Cadours” posiada szczególne cechy wizualne, zapachowe i smakowe, co odróżnia go wyraźnie od suchego czosnku fioletowego odmiany Germidou, uprawianego poza wyznaczonym obszarem geograficznym. „Ail violet de Cadours” wyróżnia się zatem wyglądem: jego cebula jest większa, jej barwa bardziej fioletowa a kształt bardziej regularny; zapachem: typowy zapach czosnku bardziej intensywny, ostra nuta zapachowa wyraźniejsza. Smak ugotowanego „Ail violet de Cadours” wyróżnia się większą trwałością aromatu i bardziej dominującym odczuciem ostrości.

Cebule są twarde w dotyku zarówno na poziomie ząbków, jak i u podstawy korzenia. Czosnek ten pozostaje w dobrym stanie sanitarnym, od zbioru do wprowadzenia do obrotu.

„Ail violet de Cadours” wprowadza się do obrotu w formach prezentacji jednorodnych, jeśli chodzi o wielkość, kształt i barwę czosnku.

Jeżeli czosnek „Ail violet de Cadours” wprowadzany jest do obrotu z liśćmi, jego forma prezentacji charakteryzuje się swego rodzaju sztywnością spowodowaną ścisłym zapleciem liści. Jeżeli czosnek „Ail violet de Cadours” wprowadzany jest do obrotu bez łądyżki, cebule są ciasno ułożone w opakowaniu.

Związek przyczynowy

Czosnek „Ail violet de Cadours” znalazł w wyznaczonym obszarze produkcji wszelkie warunki sprzyjające jego rozwojowi.

Pierwszą cechą charakterystyczną „Ail violet de Cadours” jest jego barwa. Bierze się ona z wykorzystywania odmian pochodzących z czosnku lokalnego posiadającego fioletowe prążki na zewnętrznych łuskach oraz z sadzenia na działkach bogatych w glinę i obficie nawadnianych w maju. Produkcja czosnku „Ail violet de Cadours” odbywa się bowiem na glebie zasobnej w glinę o dobrej zdolności do retencji wody, co sprzyja otrzymywaniu cebul o regularnym kształcie. Należyte użytkowanie pozwala unikać rozrywania cebul, „Ail violet de Cadours” posiada zatem co najmniej jedną łuskę zewnętrzną nienaruszoną.

Ponadto to właśnie podczas mającego zasadnicze znaczenie etapu fizjologicznego, jakim jest formowanie się cebuli, zapotrzebowanie rośliny na wodę jest największe. Etap szybkiego wzrostu wpływa bezpośrednio na wielkość, formowanie cebuli i zabarwienie na fioletowo. Szczyt opadów przypadający na maj zaspokaja zapotrzebowanie rośliny w wodę i składniki mineralne podczas tego istotnego etapu i przyczynia się do tworzenia cebul o właściwościach charakterystycznych dla „Ail violet de Cadours”: cebule o wielkości co najmniej 45 mm, o okrągłym i regularnym kształcie i obecnym fioletowym zabarwieniu.

Twardość główek „Ail violet de Cadours” wiąże się z jego obróbką, która pozwala uniknąć ocierania się cebul o siebie, oraz z jego krótko trwającym okresem wprowadzania do obrotu, który kończy się, zanim nastąpi przedwczesne kiełkowanie.

Dobry stan sanitarny czosnku „Ail violet de Cadours” zależy od wielu czynników:

- ograniczenie rozprzestrzeniania się chorób wywoływanych przez grzyby lub bakterie w ziemi dzięki rotacji upraw i sadzeniu na naturalnie meliorowanych działkach,
- ograniczenie rozprzestrzeniania się tych chorób podczas uprawy dzięki monitorowaniu dat sadzenia i należytemu użytkowaniu,
- zbiór po osiągnięciu dojrzałości, suszenie i wiatr Autan, które sprzyjają konserwacji czosnku.

Wykorzystanie odmian bez sztywnego pędu kwiatostanowego pozwala na formy prezentacji z liśćmi: warkocze, wieńce, wiązanki.

Czosnek „Ail violet de Cadours” wyróżnia się również dzięki starannemu obieraniu główek ręcznie, które zachowuje łuski w całości i pozwala na przycinanie podstawy korzenia krótko u podstawy cebuli. Wszystkie wykonywane ręcznie etapy pozwalają osiągnąć prezentację produktu, które są wizualnie jednorodne, jeśli chodzi o wielkość, kształt i barwę. Tradycyjne umiejętności producentów wykorzystywane aż do etapu obróbki przyczyniają się do podkreślenia jakości czosnku „Ail violet de Cadours” i jej zachowania.

Podsumowując, wszystkie czynniki opisowe obszaru produkcji, czynnik ludzki i warunki naturalne przyczyniają się wspólnie do tworzenia cech szczególnych charakteryzujących czosnek „Ail violet de Cadours”.

Odesłanie do publikacji specyfikacji

(art. 6 ust. 1 akapit drugi niniejszego rozporządzenia)

https://info.agriculture.gouv.fr/gedei/site/bo-agri/document_administratif-b9eb2879-fbef-4c10-a287-c0d23d8ef13f

ISSN 1977-1002 (wydanie elektroniczne)
ISSN 1725-5228 (wydanie papierowe)

Urząd Publikacji Unii Europejskiej
2985 Luksemburg
LUKSEMBURG

PL